

Hrvatska zajednica tehničke kulture

Godina: XXXV.
svibanj / lipanj 2014.
Broj: 250.

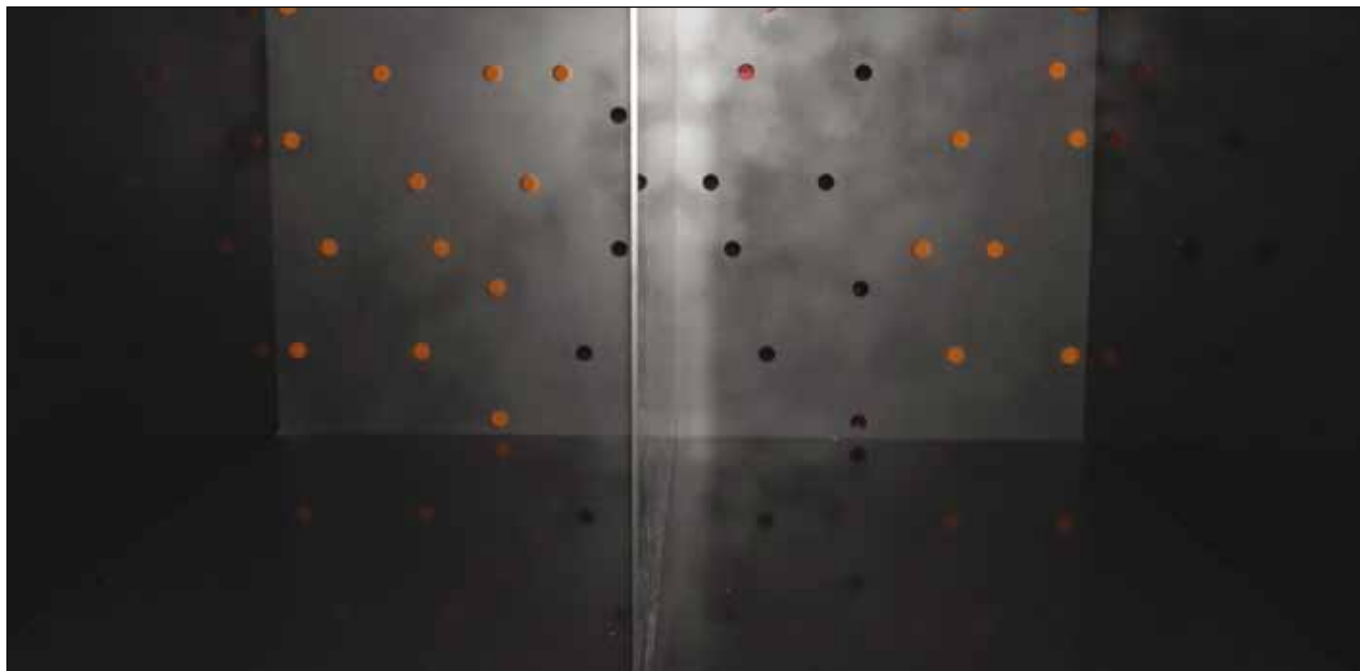

**Tehnička
kultura**

FESTIVAL
TEHNIČKE
KULTURE

POŽEŠKI
TJEDAN
FILMA

Tehnička kultura

Sadržaj:

Riječ urednika, **str. 3.**

FESTIVAL TEHNIČKE KULTURE:

Reportaža; »2. festival tehničke kulture«, **str. 4.**

POŽEŠKI TJEDAN FILMA:

Intervju; Razgovor s direktorom Hrvatskog festivala jednogminutnih filmova, Željkom Balogom: »Požeška minuta«, **str. 12.**

Reportaža; »Hrvatski festival jednogminutnih filmova«, **str. 14.**

Kratki intervju; Đuka Pelcl, predsjednik Zajednice tehničke kulture Grada Požege, **str. 20.**

HRVATSKI RADIOAMATERSKI SAVEZ, RADIO KLUB »VIDOVA GORA«:

»Aktivirana CB mreža«, **str. 22.**

»Mladi Supetrani opet „radioaktivni“«, **str. 23.**

ZTK GRADA OSIJEKA:

»Radionice Centra tehničke kulture Osijek u Avenue Mallu u Osijeku«, **str. 24.**

»Postignuća mladih inovatora«, **str. 26.**

KRATKE VIJESTI, str. 27.

»Zagreb iza«, Radionica Hrvatskog fotosaveza, **str. 30.**

Fovizam

**Dorela Dujmušić i Nebojša M1,
poklon prof. dr. sc. Bože Težaka**

Riječ urednika

Poštovani čitatelji,

u prošlom broju Tehničke kulture ste imali priliku pročitati o zajedničkom radu likovnih umjetnika i znanstvenika, te međusobnom odnosu umjetnosti i znanosti danas kroz reportažu o izložbi Strukture nevidljivog.

U jednoj tezi su ipak bili u krivu, a to je tvrdnja da umjetnost ne ide zajedno s tehnikom i znanosti, a dokaz za suprotno je moje obrazovanje, jer smatram kako sam završila najumjetničkiji tehnički fakultet u Hrvatskoj. Kada nakon kvantne fizike polazete povijest likovne umjetnosti razumijete obje strane i njihov međusobni odnos u društvu.

Smatram kako je poznavanje tehnike osnova za bilo koju umjetnost. Ako grafički dizajner ne poznaje povijest tiska do suvremenih konvencionalnih tehnika otiskivanja ne može poznavati likovni rad koji gleda jer ne zna zašto je neko rješenje dobro ili inovativno. A postavlja se i pitanje kamo dalje ako ne znamo od kuda smo krenuli i kojim putem smo išli. Voljela bih da industrijski dizajn nauči fiziku pa da mi ručka ne prevaljuje tavu, ili da tekstilni dizajn nauči kako ženski grudnjak mora imati antigravitacijsku funkciju i da košarica A i košarica D ne mogu imati jednako debele naramenice.

Za ovaj broj sam zapravo pripremila kratku povijest odraza tehnološkog napretka na likovne stilove koji su se protezali kroz povijest i želja mi je opisati ih na kratak i vizualno jak način.

Čovjek je uvijek crtao ono što vidi oko sebe, a ovo je pregled predhodnih razdoblja

Gotiku karakterizira strah, izvitoperenost likova do nakaradnosti, što možemo promatrati kao odraz sprava za mučenje u mračnom dobu čovječanstva.

Renesansa je vrijeme buđenja znanosti, koja se najviše izražava u matematici. Pogledom kroz teleskop barok širi granice u beskonačnost, a krug postaje elipsa kao rezultat pomaka iz geocentričnog u heliocentrični sustav. Romantizam se vraća grotesnom prikazu, zbog novih ratova i pritiska inkvizicije. Kada optika postaje dostupna, nalazimo da impresija nije ništa drugo već pogled kroz naočale, a mašinizam je refleksija straha pred industrijskom revolucijom, dok je stil fovizam ili zvjerstvo, strah populacije od bojnih otrova i nuklearnog oružja.

Dorela Dujmušić, dipl. ing. graf. teh.

Nastavak na str. 28.

Od 23. do 25. svibnja u Boćarskom domu u Zagrebu održavao se:

2. FESTIVAL TEHNIČKE KULTURE

Uz 2. festival tehničke kulture održavala se i 26. smotra učeničkog zadrugarstva, u organizaciji Hrvatske zajednice tehničke kulture u suradnji s nacionalnim savezima tehničke kulture i Hrvatske udruge učeničkog zadrugarstva, pod pokroviteljstvom Agencije za odgoj i obrazovanje.

Na 2. festivalu tehničke kulture su se promovirali programi Hrvatske zajednice tehničke kulture i nacionalnih saveza tehničke kulture. Uz Otok znanja, Hrvatske zajednice tehničke kulture, također su se, kroz besplatne radionice, projekcije, prezentacije i izložbe, predstavili i nacionalni savezi tehničke kulture, a na Festivalu su gostovale i Zajednica tehničke kulture Grada Splita, Zajednica tehničke kulture Rijeka, te Zagrebačka zajednica tehničke kulture.

4 Otvorenje 2. festivala tehničke kulture i 26. smotre učeničkog zadrugarstva održalo se u Boćarskom domu s početkom u 12. sati., 23. svibnja 2014. godine. 26. smotru učeničkog zadrugarstva je predstavila predsjednica Hrvatske udruge učeničkog zadrugarstva mr. sc. Marica Berdik, prvenstveno se zahvalivši prof. dr. sc. Anti Markotiću, predsjedniku Hrvatske zajednice tehničke kulture i Agenciji za odgoj i obrazovanje na potpori. Predsjednik Hrvatske zajednice tehničke kulture, prof. dr. sc. Ante Markotić, predstavio je 2. festival tehničke kulture naglasivši kako ima nade za Hrvatsku, jer odrastaju

novе generacije koje posjeduju veliko umjeće i ostvaruju hvale vrijedne uspjehe.

Vinko Filipović, ravnatelj Agencije za odgoj i obrazovanje istaknuo je važnost Hrvatske zajednice tehničke kulture na području obrazovanja, a 2. festival tehničke kulture i 26. smotru učeničkog zadrugarstva službeno je otvorila Ankica Nježić, pomoćnica ministra i čelnica Uprave za odgoj i obrazovanje. Tehničku kulturu je nazvala neizostavnim dijelom opće kulture i dodala kako bez nje nema napretka u suvremenom tehnološkom društvu.

Predstavljanje

U 13. sati pozornica je bila spremna za predstavljanje hrvatskih informatičkih reprezentacija srednjoškolaca za nastup na Srednjoeuropskoj informatičkoj olimpijadi u Njemačkoj i Međunarodnoj informatičkoj olimpijadi u Tajvanu. Predstavio se i tim Sveučilišta u Zagrebu koji će nastupiti u finalu Svjetskog studentskog ACM ICPC natjecanja u Rusiji, a rezultate tog natjecanja pročitajte na str. br. 29. Također je i

Galerija fotografija: Festival tehničke kulture

Hrvatski robotički savez predstavio mlade robotičare, sudionike međunarodnih natjecanja.

Otok znanja

U unutrašnjem prostoru Bočarskog doma, Hrvatska zajednica tehničke kulture je pronašla svoj otok i sagradila hram znanja kojeg ste odmah mogli prepoznati po napuhanim balonima koji su se dijelili na pultu na kojem je bio postavljen propagandni materijal i izdavaštvo HZTK. Najatraktivnija radionica je sigurno bila ona u kojoj su se izrađivali bedževi na tiskanoj pločici, poznatoj svakom elektrotehničaru, a koju je držao Paolo Zenzerović. Lice robota s očima sastavljenim od LED lampi zalemilo je oko petsto posjetitelja Festivala, tako da se posjetitelje, koji su upili znanje s otoka, lako moglo prepoznati po balonu i svjetlećem bedžu na majici.

Na Otoku znanja je bilo postavljeno elektro i hibridno vozilo Zajednice tehničke kulture Grada Splita kojeg su posjetitelji mogli voziti oko Bočarskog doma. Zajednica tehničke kulture

Rijeka je na Otoku znanja održala Arduino radionicu u sklopu koje su posjetitelji mogli naučiti osnove automatike. Ista zajednica je također, uz pomoć Akademskog astronomskog društva - Rijeka, organizirala promatranje Sunca pomoću teleskopa. Zagrebačka zajednica tehničke kulture je održala radionice izrade i lansiranja raketnih modela, a Hrvatski astronautički i raketni savez je održao radionice Raketnog modelarstva. Na Otoku znanja se također održalo i 3. kolo Grada Zagreba Modelarske lige.

Hrvatski fotosavez je pripremio radionicu »Camere obscure« i izložbu fotografija pod istim imenom.

Hrvatski savez brodomaketara je održao radionicu izrade maketa brodova od šperploče, a djeca predškolskog uzrasta su izrađivala brodove od papira.

CB radioklub je u postavljenom šatoru pokraj Bočarskog doma u kojem su se održavale radionice CB i ARG komunikacije i orijentacije namjenjene djeci i mladima. Kako su se predstavili ostali sudionici Festivala tehničke kulture pročitajte u sljedećem prilogu.

5

Galerija fotografija; Na fotografiji desno: prof. dr. sc. Ante Markotić, predsjednik HZTK

RADIONICA**Otok znanja (HZTK)**

Zdenka Terek, tajnica HZTK: *»Na Festivalu tehničke kulture se predstavila HZTK i šesnaest nacionalnih saveza. Svatko je u svom području prezentirao svoje najatraktivnije programe s ciljem da približi tehničku kulturu široj javnosti. Želja nam je pokazati kako nudimo programe širokog opsega za sve uzraste.*

Naša uloga u društvu je usmjeravanje djece na tehnička strukovna zanimanja, jednako kao i usmjeravanje maturanata na odabir tehničkih fakulteta. Tehničkom kulturom se svatko može baviti rekreativno, a kroz naše radionice može istražiti i praktičan rad tehničke kulture, koji nije uklopljen u obrazovni sustav, stoga se, na taj način, mi odlično nadopunjavamo sa školskim programom i zbog toga smo izuzetno ponosni na našu funkciju u društvu. Također smo ponosni i na to što nudimo programe u kojima se mogu kreativno izraziti i djeca s posebnim potrebama, a kada im pružimo mogućnost da svojim rukama naprave fizički predmet, njima se podiže samopouzdanje, pa im na taj način tehnička kultura pomaže da se uklape u društvo.«

RADIONICA**Otok znanja (HZTK)**

Na slici lijevo; Hrvoje Vrhovski, voditelj projekta Festival tehničke kulture: *»Vjerojatno najinteresantiji i najposjećeniji dio, za posjetitelje, je bio Otok znanja Hrvatske zajednice tehničke kulture. Organizirali smo niz praktičnih radionica kao što su: modelarstvo, raketno modelarstvo, izrada raketnih modela, vježbe lemljenja, izrada elektroničkih sklopova, programiranje mikrokontrolera i robotika. Pripremili smo i nekoliko natjecanja, čak i natjecanje za posjetitelje.«*

Na slici lijevo; Bojan Florijani: *»Na Otoku znanja Hrvatske zajednice tehničke kulture vodim radionice koje se zovu Izvan okvira, a tako se nazivaju zbog toga što izlaze iz okvira školskog programa. Proširuju ga na jedan kreativan i zabavan način. Te radionice su namjenjene osnovnoškolcima, prvenstveno djeci od četvrtog do osmog razreda osnovne škole. Na njima djeca uče raditi s lemilicom i ručnim alatima za obradu drva. Od materijala obrađujemo šperploču, papir i karton. Također u modele uvodimo i elemente elektrotehnike.«*

RADIONICA**Otok znanja (HZTK)**

Biljana Trifunović, prof.: *»Hrvatska zajednica tehničke kulture predstavila se na Festivalu tehničke kulture brojnim radionicama modelarstva i sa dva natjecanja u području Modelarske lige. Održano je treće kolo Grada Zagreba, te je otvorena Modelarska liga na kojoj je sudjelovalo osamnaest ekipa. Jako smo zadovoljni odazivom učenika, a najbolje učenike smo nagradili sudjelovanjem u Ljetnoj školi tehničkih aktivnosti koja će se održati u srpnju i kolovozu u Nacionalnom centru tehničke kulture u Kraljevici.«*

Paolo Zenzerović: *»Nalazimo se na Otoku znanja HZTK, gdje se održavaju brojne radionice povodom Festivala tehničke kulture. Ja vodim radionice iz područja elektronike i automatike. Izrađivali smo bedževe putem kojih su posjetitelji naučili izraditi tiskanu pločicu i elektronički sklop, zajedno s osnovama znanja o strujnim krugovima, također su naučili i lemiti. Izradili smo petstotinjak bedževa što govori o velikoj posjećenosti i zainteresiranosti posjetitelja za elektroniku i tehničku kulturu općenito.«*

RADIONICA**Otok znanja (HZTK)**

Damir Ereš, profesor tehničke kulture u Osnovnoj školi »Ivan Goran Kovačić«, Đakovo: *»Na Festivalu tehničke kulture sam došao sa svojim obrtom Mali majstor. Mali majstor je osnovan s ciljem da mlade nauči stvarati nove vrijednosti. Radimo na strojevima koji su sigurni za rad i koji su modularni, pa se vrlo jednostavno može obavljati više radnih operacija. Pilica koja je jednostavna za rad, radi na principu vibracija koje poznaju gibljivu kožu. Znači, kada dijete krene s prstom prema pilici, ona ga neće rezati nego će samo gibati po površini kože, a ako prinese tvrdi materijal, njega će pilica bez teškoća prerezati. Stroj radi na 12 V, tako da je vrlo siguran za rad. Na Festivalu tehničke kulture su izloženi radovi učenika O. Š. »Ivan Goran Kovačić«. Djeca imaju veliki raspon ideja za rad jer je mašta jedina granica. U suradnji s Hrvatskom zajednicom tehničke kulture je pokrenuta Modelarska liga, a ove godine su na Modelarskoj ligi sudjelovale sve županije u Hrvatskoj.«*

PREZENTACIJA**Hrvatsko društvo za robotiku**

Davor Antičić, predsjednik Hrvatskog društva za robotiku: »Hrvatsko društvo za robotiku i Hrvatski robotički savez na Festivalu tehničke kulture predstavlja 3D pisac koji je hrvatski proizvod, a baziran je na RepRap projektu. Omogućuje izradu različitih plastičnih dijelova i specijaliziranih materijala. Primjenjiv je za prototipove. U robotici je koristan za izradu modela i dijelova za robote koje smo izložili na štandovima u sklopu Festivala tehničke kulture, a koristi se za natjecanja i slično.«

RADIONICA**Hrvatski robotički savez**

Na slici desno; Matej Novos: »Ja sam kapetan srednjoškolske ekipe za Svjetsko natjecanje RoboCup u Brazilu. Mi smo iz Hrvatskog robotičkog saveza i članovi smo udruge »Robofreak«. Zadatak našeg robota jest da prati crtu i da kroz različite sobe i hodnike prelazi prepreke koje se nalaze na crti koja predstavlja put do određenog mjesta gdje se nalaze žrtve koje je potrebno spasiti. To je zapravo simulacija nesreće koja se dogodila, a kako je situacija preopasna za ljudske spasioce onda se na tu situaciju šalju roboti.«

Roko Parač: »Ja sam kapetan osnovnoškolske ekipe za Svjetsko natjecanje RoboCup u Brazilu. Razlika između moje i Matejeve kategorije je ta što ja u zadnjoj, crvenoj sobi, u kojoj spašavamo žrtvu, žrtvu moram izgurati u crni kut koji predstavlja sigurnosnu zonu, dok srednjoškolska kategorija žrtvu mora podići kako bi se postavila na mjesto i upravo ta ruka otežava praćenje crte jer robot može zapinjati.«

Matej Novos: »Ta ruka je, u novom modelu robota, ispisana na 3D pisacu što nam je ostvarilo veće mogućnosti pri stvaranju konstrukcije, pa je sada robot kraći što znači da je i mobilniji.«

RADIONICA**Hrvatski robotički savez**

Ivica Kolarić, dipl. ing. el., smjer automatika i robotika: »Već se dugi niz godina bavim ovim područjem. U radu s klincima postižemo vrhunske rezultate na svjetskim i europskim natjecanjima. Ove godine prvi put vodimo šest učenika na svjetsko natjecanje u tri kategorije: Rescue A primary, Rescue A secondary i Rescue B. Nadamo se vrlo dobrim rezultatima. Nakon prošlogodišnjih vrhunskih rezultata što uključuje i osvojeno prvo mjesto na svjetskom natjecanju u osnovnim školama, ove godine očekujemo osvojeno prvo mjesto sa srednjoškolcima i tu veliku pobjedu ću posvetiti svom velikom prijatelju prof. dr. sc. Anti Markotiću.«

RADIONICA**Hrvatski savez informatičara**

Zvonko Jelačić: »Hrvatski savez informatičara se bavi sustavnim radom u edukaciji mladih koji su zainteresirani za informatiku. Radi se o edukaciji učenika osnovnih i srednjih škola, a imamo i programe za studente. Predstavili smo hrvatski tim koji će ove godine sudjelovati na Međunarodnoj informatičkoj olimpijadi. U tim su ove godine ušla četvorica najboljih informatičara za što je trebalo ostvariti dobre rezultate kroz cijeli niz natjecanja. Sve te informacije se mogu dobiti na našem štandu koji smo izložili na Festivalu tehničke kulture. Postavili smo šest računala preko kojih posjetitelji mogu dobiti uvid u primjere zadataka koji se rješavaju i informacije o tome što se zapravo radi na Međunarodnoj informatičkoj olimpijadi. Zainteresirani posjetitelji ne moraju imati veliko predznanje, važno je da znaju barem jedan programski jezik. Mi im postavimo zadatke i rješenja pošaljemo na automatski sustav za evaluaciju kao što se to radi i na stvarnim natjecanjima. Pripremili smo i male nagrade za one koji točno riješe zadatke.«

RADIONICA**Hrvatski filmski savez**

Kristina Dorić: *»Ove godine smo se na Festivalu tehničke kulture predstavili s Malim kinom Hrvatskog filmskog saveza u kojem su posjetitelji mogli pogledati filmove s dječje revije i revije mladeži koja se održava u Karlovcu. Bilo je trinaest filmova iz izbora i svaki je posjetitelj mogao odabrati film koji želi gledati. Uz Malo kino još su bile organizirane i radionice. Prvog dana Festivala tehničke kulture je bila fotoradionica, u kojoj su polaznici mogli snimiti fotografije, zatim smo ih mi unijeli u računalo i s tim materijalom napravili malu montažu. U sljedeća dva dana smo organizirali radionice u kojima su svi polaznici snimali zanimljiv sadržaj koji se događa na Festivalu. Nakon što su snimili materijal, došli su stručnom vodstvu kako bi se montirao film, a gotov rad su imali prilike vidjeti u našem montiranom kinu. Djeca su dolazila tijekom cijelog dana sa svojim snimljenim materijalima. Ishod svih radionica je nekoliko filmića.«*

RADIONICA**Hrvatski fotosavez**

Zlata Medak, dopredsjednica Hrvatskog fotosaveza i voditeljica programa za mlade Hrvatskog fotosaveza: *»Ove godine smo na Festivalu tehničke kulture pripremili radionicu »Camere obscure«. Kako bismo radili s digitalnim fotoaparatom moramo biti analogno pismeni, a ova radionica imala je za prioritet propitivanje svjetla što se vidi i na izložbi kojom smo se predstavili i koju smo posložili sa puno razmišljanja. Izložba je također vrlo inovativna, jer je nama uvijek u interesu dati nešto svježije. Za fotografiju je iznimno važno pratiti svjetlo, a kada smo dovoljno osjetljivi na svjetlo, možemo snimati bilo kojom tehnikom, ali da bi fotografija bila inovativna, ideja mora krenuti od nas samih. Mi smatramo kako je iznimno važno svake godine dati nešto novo i kreativno, također je važno da svi posjetitelji Festivala tehničke kulture dođu po novu informaciju. Ovaj festival ima funkciju uspostaviti kontakte, a uloga Hrvatskog fotosaveza je da se umreži kontaktima unutar Hrvatske i sakupi rad mladih kreativaca kroz radionice i kampove koje organiziramo tijekom godine.«*

PREZENTACIJA**Hrvatski jedriličarski savez**

Zvonko Jelačić: *»Predstavljam Hrvatski jedriličarski savez. Prvak sam svijeta u radiom upravljanim jedrilicama. Za taj uspjeh je potrebno puno trenirati i naučiti dobro sastavljati brodove. Zajednica tehničke kulture Grada Splita nam daje veliku moralnu podršku, jednako kao i financijsku kada je riječ o sastavljanju brodova. Za natjecanje je važna brzina broda koja ovisi o uspješnosti njegove izrade koju treba odraditi kod kuće. Mi jedrimo po pravilima svih drugih regata, pa tako imamo bove, start, itd. A za pobjedu još treba i malo sreće. Na Festivalu tehničke kulture smo predstavili tri klase jedrilica. Od toga su klase G-70 i RG-65 početničke i namjenjene su mlađim uzrastima, a za odrasle smo donijeli ozbiljniju jedrilicu klase 1 metar.«*

PREZENTACIJA**Hrvatski kajakaški savez**

Vinko Mijočević, koordinator stručnog stožera u Hrvatskom kajakaškom savezu: *»Hrvatski kajakaški savez, koji je sastavni dio Hrvatske zajednice tehničke kulture, je na Festivalu tehničke kulture u Boćarskom domu prikazao sve što je važno Hrvatskom kajakaškom savezu, a uključuje tehničku kulturu. Izložili smo čamce na mirnim vodama, čamce na divljim vodama i turističke čamce. Također smo prikazali kako se radi kaciga, a kako veslo. Jednako tako smo predstavili proces proizvodnje čamaca koje klubovi rade u svojim klubskim radionicama, što također pripada tehničkoj kulturi.«*

RADIONICA**Hrvatski savez brodomaketara**

Saša Matijašić : *»Bavim se brodomaketarstvom, a predstavljam Udrugu brodomaketara Iverak iz Zagreba koja djeluje u sklopu Hrvatskog saveza brodomaketara. Na festivalu tehničke kulture smo prezentirali nekoliko tipova brodova s ciljem da animiramo djecu modelarstvom. Imali smo radionicu brodomaketarstva u kojoj je sudjelovalo devetero djece. Djeca su uspjela, u grubo, napraviti svoje brodiće, a kod kuće će ih po želji obojati. S djecom predškolskog uzrasta smo modelirali brodiće od papira.«*

RADIONICA**Hrvatski radioamaterski savez**

Zdenko Blažičević, predsjednik Hrvatskog radioamaterskog saveza: *»Mi smo jedna od najstarijih udruga tehničke kulture u Hrvatskoj, koja je počela s radom još 1924. god. Oton Kučera je bio osnivač, a 1946. godine je taj savez bio jedan od osnivača HZTK. Područje našeg rada je održavanje radiokomunikacijskih veza na svim frekventnim područjima koje je dozvolila Međunarodna telekomunikacijska unija, a od iste smo dobili i svoju identifikacijsku oznaku 9A što je zapravo prometna oznaka za sva prometna sredstva u RH. Edukacija je također naše područje rada i uključuje osposobljavanje za polaganje ispita za radioamatere operatore. Nama je u cilju održavati veze s radioamaterima cijeloga svijeta. Veze se održavaju preko natjecanja, od kojih razlikujemo domaća i međunarodna. Upravo pratimo svjetsko natjecanje u radio-telegrafiji koje neprekidno traje 48 sati. Operatori moraju biti fizički i psihički spremni da mogu tako dugo održavati veze. Radioamateri još i danas koriste Morseov kod kao primarnu disciplinu sporta, kao takmičenje u brzini prijema znakova na sluh.«*

RADIONICA**Hrvatski savez CB radioklubova**

Tomislav Memedović, na vezi poznatiji kao CB Janje: *»Hrvatski savez CB radioklubova se na Festivalu tehničke kulture predstavio radionicama iz Orijentacije i komunikacije u kojima je sudjelovalo sedamdesetak učenika i mentora koji su prošli osnovnu obuku iz Orijentacije i komunikacije koja uključuje rad s radiostanicama, kompasom i zemljovidom. Jako smo zadovoljni odazivom učenika i mentora. Drago nam je što je pokazan veliki interes za to područje, jer su elementi ove radionice široko primjenjivi. Također smo zadovoljni znanjem učenika koje su pokazali na terenu.«*

PREZENTACIJA**Hrvatski savez pedagoga tehničke kulture**

Ana Majić, dopredsjednica Hrvatskog saveza pedagoga tehničke kulture: *»Na festivalu tehničke kulture smo se predstavili kroz prezentaciju koja daje prikaz rada Hrvatskog saveza pedagoga tehničke kulture u proteklih četrdeset godina. Osnovna djetatnost tog saveza je edukacija učitelja tehničke kulture kako bi mogli u svojim sredinama raditi praktičnu nastavu, u izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima, s djecom. Kroz ovu prezentaciju je prikazan rad radionica s učiteljima na terenu, kao i međunarodna suradnja, zatim ljetne škole i kampovi, te obilježavanje naših obljetnica.«*

PREZENTACIJA**Elektronički i računalni klub, Ivanić-Grad**

Ivan Kožar: *»Na Festivalu tehničke kulture predstavljam udrugu iz Ivanić-Grada, Elektronički i računalni klub. Ovdje smo došli preko **Udruge inovatora Hrvatske**. Tu izlažem moje dvije inovacije, jedna je uređaj za puštanje glazbe pomoću visokonaponskih iskri i bežični punjač za sve uređaje u kojem se mogu puniti do tri uređaja istovremeno.«*

PREZENTACIJA**Hrvatski automodelarski savez**

Zvonimir Matošić, predsjednik Hrvatskog automodelarskog saveza : *»Ove godine se predstavljamo jednostavnijim i atraktivnijim modelima koji su pristupačni većem broju mladih što se pokazalo kao jako dobro rješenje jer je došlo puno djece iz Rijeke, Kutine, Koprivnice i Zagreba, pa sam jako zadovoljan brojem okupljenih. Mi smo modele izložili kao prezentaciju naših djelatnosti, jer nam za utrku treba pista, a ovdje, na Festivalu tehničke kulture, koristimo travnjak, a posjetiteljima je atraktivno gledati baggy kako lete po zraku dok preskakuju brdašca zemlje.«*

PREZENTACIJA**Modelarski centar Kutina**

Angéline Engler: *»Dolazim iz Modelarskog centra iz Kutine u kojem imamo više sekcija, pa tako imamo aviomodelare, automodelare, helikoptersku sekciju i zmajeve. Na Festivalu tehničke kulture smo prikazali let depronskog modela koji je namjenjen mladima jer cijenovno nije skup. Također smo ovdje prisutni i s automodelima. Članica smo Hrvatskog automodelarskog saveza koji nas podpomaže s automodelima. Aktivni smo i s aviomodelima, pa tako imamo i ljetne radionice u sklopu kojih održavamo tečajeve za djecu osnovnoškolskog uzrasta, pa radimo aviomodele za njih.«*

PREZENTACIJA**Hrvatski astronautički i raketni savez**

Saša Jakopović: *»Dolazimo iz Zajednice tehničke kulture Grada Garešnice kao sudionici Festivala tehničke kulture. Mi smo dio Hrvatskog astronautičkog i raketnog saveza. Donijeli smo rakete s padobranom i rakete s trakom, pa ćemo prikazati kako lete i koji je cilj toga. Nadam se da ćemo zainteresirati mlađe generacije za tu disciplinu.«*

RADIONICA**Akademsko astronomsko društvo - Rijeka**

Dinko Brautović, predsjednik Akademskog astronomskog društva - Rijeka:

»Akademsko astronomsko društvo - Rijeka, koje ove godine slavi četrdesetu obljetnicu postojanja, na Festivalu tehničke kulture predstavilo se projekcijom astrofotografija na platnu i prezentacijom o optičkim uređajima. A na livadi smo postavili teleskop s filterom za Sunce kako bi posjetitelji mogli pogledati sunčeve pjegice. Posjetitelji često pitaju što su to sunčeve pjegice, a to su područja na sunčevoj površini koja su oko tisuću stupnjeva hladnija od okoline, pa se nama čine kao tamnija, a ustvari su to područja pojačanog magnetnog djelovanja. Ako imamo prilike dugo promatrati Sunce, možemo vidjeti sunčeve protuberance, odnosno izbačaje ioniziranog plina (plazme) sa površine Sunca koje mogu trajati od nekoliko minuta do nekoliko mjeseci što se dešava kada Sunce pokazuje pojačanu aktivnost.«

PREZENTACIJA**Akademsko astronomsko društvo - Rijeka**

Milan Gredelji: »U sklopu prezentacije Akademskog astronomskog društva - Rijeka smo postavili teleskop reflektor, dakle model sa zrcalima koji je vrlo pogodan za amatere astronome, jer se bilo koji početnik može lako naučiti s njime služiti.

Projekcija za prezentaciju govori općenito o teleskopima. Kako su nastali i kako su kasnije usavršavani. Pa se na izrečeno nadovezuje poznata priča o Galileo Galileiu. Hans Lippershey je prvi pisao da se teleskop može dobiti ako se dvije leće postave jedna kraj druge, no on nije bio optičar pa ga ta spoznaja nije pretjerano zanimala. Ta vijest je za tri mjeseca, što je relativno brzo za ono vrijeme, došla do Galileia. Postoji zapis kada je Galileo Galilei otišao u dućan i za nečaka kupio knjigu, a sebi povrće uz napomenu kako treba komad stakla i topovsku kuglu, koju je koristio kako bi izdubio staklo i napravio prvu leću. Izum je prodao mletačkom duždu i situirao se za do kraja života. Zarada je bila velika jer je venecijansko pomorstvo prepoznalo prednost optike nad golim okom promatrača i na taj način vidjelo brod, koji dolazi, tri sata unaprijed.«

PREZENTACIJA**Zajednica tehnička kulture Grada Splita**

Maja Novaković, tajnica Zajednice tehničke kulture Grada Splita i Splitsko-dalmatinske županije, te predsjednica Centra tehničke kulture »Zvezdano selo Mosor«: »U prva dva dana Festivala tehničke kulture smo se predstavili robotikom i automodelarstvom. U sklopu prezentacije smo prikazali film o našem radu u 2013. godini u kojem su se vidjeli projekti i program rada. Prošla godina je bila jako uspješna jer smo ostvarili suradnju s HZTK kao i s Hrvatskim fotosavezom, Hrvatskim radioamaterskim savezom i Hrvatskim savezom CB radioklubova. Naš Centar tehničke kulture »Zvezdano selo Mosor« je jedan od ljepših centara u Hrvatskoj, a posebno bih istaknula kako na 700 m nadmorske visine imamo struju i internet. On je bogatstvo, ne samo ZTK Grada Splita nego i HZTK. Ovom prilikom bih pozvala sve naše ljude iz tehničke kulture neka nam se jave i organiziraju svoje radionice, jer mi imamo prostor i zajedno mladima možemo pružiti puno kreativnih radionica.«

PREZENTACIJA**Hrvatska udruga učeničkog zadrugarstva**

Blanka Horvat, tajnica Hrvatske udruge učeničkog zadrugarstva »Na 26. smotri učeničkih zadruga Republike Hrvatske sudjelovalo je i svojim proizvodima se predstavilo šezdeset učeničkih zadruga od ukupno 383., koliko ih ima u Hrvatskoj. Možemo slobodno reći da su i sve ostale zadruge sudjelovale, jer su sve zadruge poslale svoje najbolje proizvode koji su izloženi na dvadeset županijskih izložbenih prostora, tako da se zapravo na ovoj smotri predstavilo, barem svojim proizvodom, svih 383. učeničkih zadruga iz Hrvatske. Također je dvanaest učeničkih zadruga prezentiralo svoje istraživačke radove od kojih su nagrađeni najbolje rangirani. Tako da je na ovoj smotri ukupno sudjelovalo preko tristo sudionika koji su također imali prigodu sudjelovati na sedam pokaznih kreativnih radionica koje su održane u sklopu smotre.«

Razgovor s direktorom Hrvatskog festivala jednogminutnih filmova

Autor: D. D.

Požeška minuta

Željka Baloga

Upravo je u tijeku Požeški tjedan filma u kojem se glavnim programom smatra Hrvatski festival jednogminutnih filmova, pa bih Vas tim povodom zamolila da čitateljima Tehničke kulture opišete kako je uopće nastala ideja forme filma u trajanju od jedne minute i kako je festival postigao tako široke teritorijalne razmjere posjećenosti, jednako kao i sudjelovanje autora filmova iz raznih dijelova svijeta?

Ideja jednogminutnog filmskog festivala je preuzeta od švedskog filmskog instituta, a inače ima i svoju povijesnu utemeljenost. Naime, nekadašnje filmsko stvaralaštvo bilo je uvjetovano tehnikom, jer su kazete, na koje se snimalo, bilježile zapis u trajanju od oko jedne minute. Smatrali smo kako jedna minuta filma nije zahtjevna za izradu, ne znajući koliko zapravo jedna minuta ima mogućnosti, a koliko ograničenja, tako da se ispostavilo kako je jednogminutni film teža forma od dužih, kratkih filmova koji nisu vremenski limitirani, jer se u ovom slučaju mora racionalizirati vrijeme s kojim se raspolaže, ako se želi napraviti dobar film. Ja se sjećam, kao danas, kada su se radili prvi filmovi, pa se krenulo u montažu s kojom je napravljen film od dvije minute, tada je skraćivanje filma bilo neophodno, a kako 1993. godine, kada smo mi projekt pokrenuli, još nije bilo digitalne montaže trebalo je rezati film, malo po malo, kako bi se složila minuta filma. Tek nakon takvog iskustva, čovjek dobije osjećaj trajanja jedne minute i tada drugačije planira snimanje filma. Iskustvo je pokazalo kako ritam kadrova treba biti brži kako bi kvaliteta filma ostala sačuvana.

Svjetska organizacija neprofesijske kinematografije u sklopu Hrvatskog festivala jednogminutnih filmova dodjeljuje novčanu nagradu zasluženom autoru, pa bih voljela kada biste predstavili tu organizaciju i objasnili njezin utjecaj na Požeški filmski tjedan.

UNICA je svjetska filmska organizacija koja okuplja trideset šest zemalja. Njihova forma jednogminutnog filma je isto tako zaživjela, no u jednom drugom obliku. Njihov svjetski jednogminutni kup se razmatra po kup sistemu. Naime, svaka zemlja ima pravo poslati jedan jednogminutni film, dva ako su imali uspjeha u prethodnoj godini, što se odnosi na one koji su ušli u uži izbor, zatim se izvlače parovi pristiglih filmova, u čemu treba i dosta sreće, a publika je ta koja ima funkciju žirija. Kup ide u četiri kruga s kojim se dođe do pobjednika, dakle radi se o tipičnom kup sustavu. Ja sam bio delegat Hrvatskog filmskog saveza prilikom primanja u Svjetsku organizaciju

Hrvatska zajednica tehničke kulture

Željko Balog, direktor Hrvatskog festivala jednogminutnih filmova

1992. godine, kada je to i državi i Hrvatskom filmskom savezu puno značilo biti članom međunarodne organizacije. Nakon pet godina sudjelovanja na festivalu UNICA, pružila mi se prilika u kojoj sam bio kandidiran za savjetnika komiteta UNICA-e, nakon čega sam i bio izabran za tu funkciju. Svake tri godine su izbori, a kako sam ja izabran 1997. godine, kada je Hrvatski festival jednogminutnih filmova već postao međunarodni festival koji se održavao već petu godinu, dobio sam zaduženje organiziranja Svjetskog jednogminutnog kupa kao godišnjeg festivala Unica, kojeg organiziram već sedamnaest godina. Kup je zanimljiva forma, jednako kao i to što publika sudjeluje svojim glasovanjem, smatram kako je uvijek dobro uključiti publiku. Mi također na Hrvatskom festivalu jednogminutnih filmova, osim nagrade stručnog žirija dodjeljujemo i nagradu publike. Ja sam sretan zbog toga što se publika kroz protekle godine organiziranja festivala na neki način odvojila od lokalnog patriotizma, nekoć je publika glasala za domaće filmove, naprimjer za film iz našeg kluba ili za film nekog privatno poznatog autora, a onda se istančao ukus publike i počeli su realno ocjenjivati filmove, pa je tako publika i ove godine izabrala zaista dobar film.

Kako je osnovan Kino klub Gimnazija?

Naime moj radni staž broji preko četrdeset godina, a kada sam počeo raditi u srednjoj školi, u istoj gimnaziji je taman bila osnovana filmska sekcija, a kako sam ja bio naklonjen tome, uključio sam se. Krenuli smo doslovce od nule, a u tehničkom znanju koje je potrebno za filmsku proizvodnju bili smo samouki, u čemu smo brzo napredovali. Ove godine smo proslavili četrdeset prvu obljetnicu kluba. Uvijek dolaze nove generacije, a ja mislim kako je najdragocjenije raditi s mladima. I bivši članovi, koji odlaze na studij u drugi grad, aktivno se javljaju i nude pomoć, jednako tako se javljaju i već odrasli

zaposleni ljudi koji su nekoć bili aktivni u klubu, tako nam je jedan bivši član ove godine napravio promidžbene tiskanice za festival.

Koliko je zahtjevno organizirati festival međunarodnih razmjera?

Organizacija samog festivala je vrlo zahtjevna i traži puno angažmana, ali mi smo uspjeli organizirati festival već dvadeset dvije godine. Na taj način dajemo doprinos u širenju tehničke kulture. Mi smo prošli već osam različitih formata filma, od Super 8 do današnje najveće digitalne razlučivosti HD formata, što ukazuje na to koliko se tehnika stalno usavršava. A ideja Požeškog filmskog festivala nastala je u želji da se osim Hrvatskog festivala jednogminutnih filmova organiziraju projekcije filmova i radionice. Tako smo ove godine organizirali radionicu animiranog filma koja je trajala četiri dana, a namjenjena je osnovnoškolcima. Za voditeljicu radionice smo izabrali Natašu Dorić koja ujedno vodi i Centar tehničke kulture Osijek, u Osijeku, jer smo znali kako ima dobre rezultate u dosadašnjem radu, pa su tako djeca na radionici izradila film u trajanju od tri i pol minute. Projiciranje filmova ima jedan ograničavajući dio, a to je manjak tehničke opreme zbog koje ne možemo projicirati sve formate s kojima raspolažemo, a razlog tome je taj što Požega zapravo već petnaest godina nema kino dvorane. Nadamo se da ćemo sljedeće godine uspjeti organizirati više radionica kako bismo animirali što veći broj mladih, jer uvijek priželjkujemo da će netko od njih ostati profesionalno angažiran u filmskoj industriji kada naraste, a i ako ne barem će znati snimati za svoje privatne svrhe, pa će tako imati lijepi hobi.

Koliko su današnja djeca angažirana u izvannastavne i izvanškolske aktivnosti i gdje je tehnička kultura u svemu tome?

Bojim se kako nove generacije imaju manje entuzijazma za tehničku kulturu od prethodnih. Ja to vidim jer puno radim s mladima. Osobno smatram kako je taj problem uzrokovan time što mladi imaju više mogućnosti i sve je dostupno, što je zapravo uzrokovano tehnikom. Nekada se željno iščekivalo da filmovi dođu s razvijanja, a smatram kako današnja mladež ne bi imala strpljenja čekati rezultate svog rada. No, ipak se uvijek da izdvojiti krasne djece.

Što biste rekli o projektu Put do filma za osamdeset dana?

Put do filma za osamdeset dana je projekt koji je trajao tri mjeseca, a organizirao ga je naš klub. U sklopu njega su se održavale radionice i prezentacije, a također se puno razgovaralo s polaznicima. Nama je cilj da se u taj projekt uključe sve srednje škole. Prošle godine su bile uključene

dvije, a ove godine tri škole iz Požege: ekonomska, gimnazija i katolička gimnazija Požega. Polaznici su ostvarili devet filmova, a po mom mišljenju je to lijep rezultat, makar smatram kako je kratko vrijeme učenja u sklopu tog projekta i nema više temeljitosti koju smo mi provodili prije dvadesetak godina kada je obuka trajala preko godinu dana.

Kako se svijetom proširila informacija o postojanju Hrvatskog festivala jednogminutnih filmova koja je kroz protekle dvadeset dvije godine omogućila prisutstvo tolikog broja zemalja cijelog svijeta, pa tako i ove godine gledamo veliki broj zastava postavljenih na Trgu sv. Trojstva?

Treći organizirani festival je već bio međunarodni, a imali smo minimalne uvjete za isti. Tada su sudjelovale tri države i da bismo to ostvarili kontaktirali smo autore filmova za koje smo znali da imaju film prigodan za naš festival, a autori su pristali poslati svoje filmove. Tada je Požega jedina imala festival jednogminutnih filmova, no kasnije se proširila ideja i na druge gradove, pa više nismo bili sami u tome. Internet je puno pomogao u komunikaciji, jednako kao i pojavljivanje na takvim festivalima, gdje su se ostvarili kontakti. A do sada smo ostvarili sudjelovanje sedamdeset pet zemalja, što je stvarno respektabilan broj. Internet nam je također pomogao u transportu filmova, jer sada većinu filmova dobijemo tim putem, a kada su se nekoć fizički transportirali filmovi, imali smo problema i s carinom, jer su nas tretirali kao uvoznike filmova. Ovaj lakši transport filmova nama je omogućio i veći broj filmova. Usmenom predajom također ostvarujemo kontakte, jer autori filmova šire informaciju o nama u svojem krugu poznanika iz svijeta filmske industrije, tako se širi val o minuti.

Kao član Izvršnog odbora Hrvatske zajednice tehničke kulture kako vidite budućnost Zajednice?

Kao krovna organizacija Hrvatska zajednica tehničke kulture ima veliku važnost, a u zadnje vrijeme mi se posebno sviđa okrenutost bazi, mislim da je to važno, jer do sada je često baza bila u poteškoćama koje nije mogla sama riješiti. Uvijek ima ideja i ljudi koje treba pogurati i nekim programima dati »vjetar u leđa« da se projekt ostvari. U ovim vremenima kada su i političke promjene velike i makar u EU takva organizacija ne postoji, postoje druge metode kojima se slično realizira. Projekti su dosta zahtjevni u pripremi, a tek njihova obrada do gotovog proizvoda stvara nove poteškoće, zato krovna organizacija HZTK ima važnu ulogu da financijski pomogne projekte. Kada pogledamo iza kojih sve projekata stoji HZTK, vidi se koliko je rad Zajednice impresivan. Mislim da je država prepoznala važnost Hrvatske zajednice tehničke kulture kao krovne organizacije i uloge koju ima u širenju tehničke kulture.

22. hrvatski festival jednogminutnih filmova, kao vrhunac Požeškog filmskog tjedna, održan je u Gradskom kazalištu Požega 30. svibnja 2014. godine. Od 429 pristiglih filmova iz 46 zemalja, selekcijska komisija odabrala je šezdeset naslova za natjecanje u konkurenciji, koje su posjetitelji mogli pogledati u službenom programu

Autor: D. D.

HRVATSKI FESTIVAL JEDNOMINUTNIH FILMOVA

Gradsko kazalište Požega napunilo se brojnim posjetiteljima iz raznih dijelova svijeta kako bi prisustvovali službenom programu Festivala

Direktor Festivala, član Izvršnog odbora Filmskog saveza, član komiteta Svjetske organizacije neprofesijske kinematografije i član Izvršnog odbora Hrvatske zajednice tehničke kulture Željko Balog pozdravio je publiku i rekao par riječi o samom Festivalu, istaknuvši kako je Hrvatski festival jednogminutnih filmova u svom sveukupnom radu privukao već trećinu zemalja svijeta. Službeno otvorenje i početak službenog programa proglasio je Alojz Tomašević, župan Požeško-slavonske županije. Predstavio se kao osoba koja nema adekvatnog znanja da govori o filmovima, pa je A. Tomašević iz perspektive laika rekao kako filmove voli gledati i kako se divi ljudima u filmskoj industriji i njihovom predanom radu. Čestitao je organizatorima Festivala na njihovom dugogodišnjem aktivnom radu i promoviranju Požeško-slavonske županije, također je čestitao autorima filmova na njihovoj hrabrosti što su javno prikazali svoj rad i predali se kritici stručnog žirija.

Stručni žiri

Stručni žiri sastojao se od pet članova. Počnimo s filmskim redateljem iz Bosne i Hercegovine Nedžadom Begovićem. Autor je 20 animiranih, dokumentarnih i kratkometražnih filmova te trideset epizoda TV serije za djecu. Surađivao je s raznim TV postajama kao što su ARTE, Swiss TV, ZDF, Point du jour. Radio je kao umjetnički direktor, odnosno savjetnik i casting menadžer na brojnim međunarodnim produkcijama. Njegovi filmovi prikazani su u više od 250 gradova. Godine

2005. dovršio je svoj prvi dugometražni film »Sasvim lično«, i sljedeće godine je osvojio nagradu publike na ZagrebDoxu, a 2011. godine je filmom »Film mobitelom« osvojio Srce Sarajeva. Begović je objavio i knjigu stripova, održao petnaest izložbi i osvojio devet medalja za svoje izume.

Zatim predstavnik austrijskog filmskog saveza Franz M. Kaufmann, koji je od 2003. godine glavni koordinator austrijskog nacionalnog filmskog šampionata u Klagenfurtu. Treći član stručnog žirija je Wei Cheng Ning. On je slobodni umjetnik, redatelj, fotograf, pisac, slikar i grafički dizajner. Wei Cheng Ning je dobitnik nagrade Grand Prix na prošlogodišnjem Hrvatskom festivalu jednogminutnih filmova. Sljedeći član stručnog žirija je Nebojša Slijepčević. Stekao je diplomu filmskog redatelja na zagrebačkoj Akademiji dramske umjetnosti. Režirao je brojne televizijske dokumentarce, primjerice nagrađenu epizodu serijala »City Folk«, u produkciji European Broadcast Union. Jedan je i od autora dokumentarnog serijala »Direkt«. Kao kreativni producent surađivao je na serijalu Romi u Europi, u koprodukciji desetak europskih zemalja. Autor je crtanog filma »Pas/zec«, dokumentarnog filma »Za četiri godine«, koji je osvojio EDN Talent Grant na Sarajevskom filmskom festivalu, i kratkog igranog filma »Šamar« koji je dio omnibusa »Zagrebačke priče«.

I na kraju, Zvonimir Karakatić kao predstavnik organizatora Hrvatskog festivala jednogminutnih filmova. Fotografiranjem se

Hrvatski festival jednogminutnih filmova, galerija slika

bavi od osnovnoškolskih, a filmom od srednjoškolskih dana kao asistent u svim fazama stvaranja neprofesijskog filma. Zadnjih dvadesetak godina je član nekadašnjeg Kinokluba, danas udruge GFR FILM-VIDEO, čiji je dopredsjednik. Autor je nekoliko neprofesijskih filmova, od kojih je »Groznica subotnje večeri« nagrađen zlatnom medaljom na 31. reviji hrvatskog filmskog i videostvaralaštva, a »Izvolite molim«, čiji je suautor, prikazan je i na Danima hrvatskog filma 2004. godine. Aktivno je sudjelovao u organizaciji gotovo svih festivala jednominutnih filmova u Požegi.

Nagrade

You Ni osvojio je novčanu nagradu Grand Prix za film »Bowl«, što je ujedno i nagrada za najbolji film Festivala. Nagrađen film je u publici izazvao snažne emocije. Osim Grand prix, Hrvatski festival jednominutnih filmova dodjeljuje zlatnu, srebrnu i brončanu plaketu, od kojih je zlatna plaketa ili prva nagrada uručena redatelju Benu Jacobsonu za jednominutni film »Candy crime«. Taj isti film osvojio je i nagradu publike što zapravo znači kako se ove godine mišljenje publike slagalo s odlukom stručnog žirija. Drugu nagradu je osvojio film »Em quadros«, autora Jacksona Fariasa Teixeira. Brončana plaketa, odnosno treća nagrada Hrvatskog festivala jednominutnih filmova, pripala je Matthieu van Eeckhoutu za film »The evening cigarette«.

Medalju UNICA-e, za promicanje razumijevanja među

narodima ili za novi način filmskog izražavanja, osvojio je Zoran Čatić za film »Namjera«.

Stručni žiri je također od šezdeset izabranih filmova, koji su ušli u službeni program Hrvatskog festivala jednominutnih filmova, izdvojio i deset najboljih, a to su sljedeći filmovi: Film taiwanskog redatelja You Ni-a »Bowl«, »Nochnye Ogni«, film ruskih redateljica Tatiane Moshkove i Marine Moshkove, »60 tic di paura«, film je talijanskog redatelja Massimiliana Noccoa. Također je izdvojen film srpskih redatelja Ivana Jurkovića i Milorada Đokića s naslovom »Minut igre«.

U najboljih deset filmova ubrajao se i film talijanskog redatelja Maurizia Sapia, »Synchro«. Još je izdvojen film »Bunda pandeiro«, američkog redatelja Carla Sampietroa. U užu krug filmova ušli su i filmovi koji su osvojili nagrade, a to su filmovi redatelja Zorana Čatića, Bena Jacobsona, Matthieu van Eechonta i Jacksona Fariasa Teixeira.

Nagrada je dodijeljena i projektu »Put do filma za osamdeset dana«, koji je organizirao GFR FILM-VIDEO. To je projekt u kojem su sudjelovali požeški srednjoškolci. Tijekom osamdeset dana učenici su snimili devet filmova, a na projekciji 14. svibnja 2014. godine, glasovima srednjoškolaca, najboljim filmom je proglašen »Nebitan«, autora Petra Starčevića.

Nagrada Hrvatskog festivala jednominutnih filmova uručena je Tomislavu Mijiću, a Petar Starčević je dobio trodnevno putovanje u Toscanu.

RADIONICA

Animirani film

Nataša Dorić: *»Ja sam voditeljica Centra tehničke kulture Osijek iz Osijeka. U sklopu Požeskog tjedna filma gostujem kao voditeljica radionice animiranog filma. U radionici je sudjelovalo dvanaest polaznika iz požeških osnovnih škola, petih i šestih razreda. Mi smo radili film kombinacijom kolaž animacije i bojica. Tema nam je bila šezdeset likova, koje je trebalo staviti u gabarite, a to znači da smo definirali njihovu visinu, što je kod osmišljavanja likova bilo jedino ograničenje, jer su djeca u odabiru istih imala potpunu slobodu. Od tehničke opreme smo koristili laptop za montažu i fotoaparat za snimanje fotografija. Kada se stvara animirani film treba se pridržavati osnovnih pravila animacije što smo mi u ovom projektu poštivali koliko se moglo, s obzirom na kratak vremenski termin radionice. Pokušali smo zadovoljiti sva pravila animacije, po programu prilagođenom polaznicima. Polaznici radionice su sami montirali film i na taj način su osjetili sve faze koje su potrebne za izradu istog.«*

RADIONICA

Animirani film

Požeški filmski tjedan omogućio je učenicima osnovnih škola da u prostoru muzeja naprave animirani film. Mirjana Šperanda, muzejski savjetnik: *»Drago mi je da smo u okviru devedeset godišnjice muzeja, koju ove godine slavimo, ugodili ovako krasnu radionicu, jer nam je iznimno važno pokazati muzej kao jednu interaktivnu ustanovu sa zanimljivim programom, a nikako ne kao dosadnu i zatvorenu zgradu. Komunikacija sa zajednicom GFR FILM-VIDEO nama je iznimno dragocjena, jer smo preko nje otvorili vrata mladim umjetnicima, tako su djeca u okviru svakodnevice muzeja, u ambijentu izložbenog prostora, dok posjetitelji razgledavaju izložke, radili svoju radionicu animiranog filma i napraviti jedan tako krasan projekt.«*

28. svibnja 2014. u Gradskom kazalistu Požega prikazan je dokumentarni film pod naslovom; **Gangster te voli** Nedjeljko Babić: *»Ja se zovem Nedjeljko Babić, nadimak mi je Gangster. O meni je snimljen dokumentarni film, koji je postao poznat u svijetu. Film se zove »Gangster te voli«. Prikazan je u sklopu Požeskog filmskog tjedna. Publika se odazvala u velikom broju, a ja sam nakon prikazivanja filma i zapjevao, te sam odgovarao na pitanja koja je publika postavljala. Ja spajam parove i ovim povodom nudim svoje usluge, što je ujedno i radnja filma. Ovdje je lijepo druženje s ljudima jer su jako gostoljubivi, što mi se sviđelo, pa ću ostati još nekoliko dana, više nego sam planirao. Ja puno putujem i nigdje ne gubim vrijeme. Gdje gostujem, ja usput radim svoj posao, a uspješno ga radim već trideset godina. U mojoj karijeri sam spojio tristo-pedeset parova. A ovaj film je najgledaniji dokumentarac snimljen u Hrvatskoj u zadnjih deset godina. Film je osvojio nagrade u Los Angelesu i Bruxellesu, a u Bjelorusiji je dobio nagradu publike. Ne smijem zaboraviti uspjehe koje je film ostvario na ZagrebDoxu, jednako kao i na festivalu Srce Sarajeva.«*

Autori filma »Minut igre«

Milorad Đokić, filmski redatelj: *»Ivan Jurković i ja smo autori filma »Minut igre«, koji je snimljen u Beču. Dokumentaristički smo snimili jedan autentičan prikaz buđenja ljudskog života u kojem stari ljudi ustaju iz invalidskih kolica i započinju ples na zvuk harmonike koju svira Ivan Jurković. Film završava naglašavanjem radosti života, a to vizualno pokazujemo pojavom crvene boje, u inače crno-bijelom filmu. To je trenutak kada starica baca ogrtač na invalidska kolica i nastavlja ples, tako simbolički, kroz glazbu i umjetnost prikazujemo vraćanje života u njihovu starosti. Naš film slavi procvat umjetnosti koja oživljava.«*

Autor filma »Candy crime«
Ben Jacobson: *»Zovem se Ben Jacobson i dolazim iz Engleske. Na Festivalu sam sudjelovao s filmom kojeg smo snimili prije tri godine, režiran je po scenariju L. Holmes, a zove se »Candy crime«. Želio sam napraviti projekt sa svojom kćerkom Holly, a kada mi je L. Holmes poslala scenarij, koji je zapravo pisala za sebe prije puno godina, a isti nikada nije realizirala, ja sam znao kako će film biti uspješan jer sam bio uvjeren kako Holly može odglumiti ulogu lika iz scenarija. Sretan sam što sam imao priliku realizirati taj film, jer je njegova središnja ideja fantastična. Sav materijal smo snimili u tri sata, zapravo u pola tog vremena jer smo se morali zakloniti od kiše. Vrijeme se mijenjalo iz kišnog u sunčano, a ljudi koje žive u ovim predjelima misle kako je takvo vrijeme uobičajeno za Englesku. Nagla promjena vremena je jedini razlog zašto je film sniman crno-bijelom tehnikom. U montaži bi bilo previše komplicirano upasirati tonove i ostvariti kontinuitet kadrova. A kako u filmu bez boje lizalica ne dolazi do izražaja, odlučio sam samo nju istaknuti bojom. Tako je film dobio na svojoj stilskoj izvedbi, a do toga je došlo slučajno.«*

Hrvatska zajednica tehničke kulture

Na slici lijevo;
Autor filma »60 tic di paura«
Massimiliano Nocco: *»Jako sam zadovoljan što je moj film »60 tic di paura« uvršten u prvih deset filmova. Sretan sam što sam na ovom prostoru pronašao razumijevanje prisutnih. Ljudi mi se jako sviđaju i proveo sam se predobro.«*

Na slici desno;
Autor filma »A4 Papirko«
Ognjen Ivanović: *»Dragana Momčilović i ja smo autori filma »A4 Papirko«. Objavili smo ga u sklopu Dobrih ideja, a može se naći na youtube-u. To je jedan od naših sto objavljenih videa. Za Hrvatski festival jednogminutnih filmova izabrali smo taj film jer traje ispod jedne minute.«*

Autor filma »Šalša«
Zoran Blažeski:
»Jednogminutni film »Šalša« govori o nasilju nad ženama i o nasilju općenito. Mislim kako je film dobro napravljen i drago mi je da je sudjelovao na Hrvatskom festivalu jednogminutnih filmova u službenom programu.«

Autori filma
»Quo vadis Croatia«
Mario Merđan: *»Autor sam filma »Quo vadis Croatia« i mislim kako je poruka filma očita. Fotografije su montirane flash montažom, a fotografirati beskućnike koji kopaju po smeću nije bilo teško pronaći jer su to prizori koje susrećemo svakog dana. Državna himna svira u pozadini što nas i dovodi do jasne poruke filma.«*

Autori filma »Namjera«
 Zoran Čatić: *»Drago mi je što sam s filmom »Namjera« osvojio nagradu UNICA za promicanje razumijevanja među narodima. Film »Namjera« je istinita priča mog prijatelja i ono što ste vidjeli se stvarno dogodilo u jednom drugom kontekstu, na drugoj lokaciji. Ja sam samo preinačio cijelu priču na jedan drugi način. Film nije montiran, snimljen je iz jednog kadra, a rađen je u produkciji CAI TV-a koja je u sklopu eFM Studentskog radija na kojem svi mi, koji smo radili na filmu, radimo. To je mala video produkcija koja je tek u povoju, a koja se bavi kratkim i dokumentarnim filmovima i svi ti ljudi koji tamo djeluju kao režiseri, snimatelji i glumci su zapravo prijatelji koji zajedno rade na radiju dugi niz godina. Mi smo i prošle godine bili ovdje u Požegi s filmom »Samo da pogledam«, u kojem Slađan Vujić također igra glavnu ulogu, pored njega i ja glumim u filmu, a Damir Bašić ga je režirao. Na tom filmu je Mirza bio snimatelj, a u ovogodišnjem filmu je imao ulogu majstora tona, jednako kao što je ove godine Damir Bašić preuzeo ulogu snimatelja. Tako da nas i sljedeće godine možete očekivati u Požegi kada će*

Mirza režirati film, ja ću vjerojatno biti tonac, a Slađan će svakako igrati glavnu ulogu. Mi smo sami unutar svoje ekipe imali različito promatranje filma. Kada smo snimili film i završili ga, svima je sve bilo jasno, ali kada sam ja napisao sinopsis, koji festivali traže, u kojem sam opisao zašto sam ga režirao, odjednom su reagirali i rekli kako to nije ista priča jer je ovo priča o ratu i svemu onome što se dešavalo ovdje, a po meni film uopće ne govori o tome. Meni je taj film ustvari priča o sadašnjosti, priča o onome gdje svi mi griješimo, a to je da mi stvari promatramo iz svog ugla, na osnovi svojih iskustava i frustracija. Ono što ja želim poručiti je to da bismo mi morali svijet razmatrati iz ugla naše djece.«

Glumac u filmu »Namjera«
 Slađan Vujić: *»U filmu »Namjera« igram Slađana Vujića s mojom kćerkom Mašom Vujić. Film smo snimili u nekih dva sata u prekrasnom ambijentu dnevne sobe moje kuće. Ja sam imao nekih petnaestak pogrešaka tijekom snimanja, zato smo ga i snimali dva sata, a bez toga bi snimanje trajalo jednu minutu.«*

Autori filma
»Moja domovina«
 Raša Stanišić, redatelj:
»Ovo je moj peti ili šesti jednominutni film. Baš sam na ovom Festivalu zavolio ovu formu filma, kada sam prošle godine slučajno poslao film na Hrvatski festival jednominutnih filmova, nisam ni znao da u svijetu postoji toliko jednominutnih filmskih festivala. Ja sam se cijelog života bavio dokumentarnim filmom. Forma jednominutnog filma je zanimljiva, jer je vrlo teško u vremenskom roku napraviti da film ima smislenu cjelinu, dati dobru ideju, ostvariti početak, sredinu i kraj filma. Publika nema vremena za proučavanje detalja, što se vidjelo večeras na Festivalu, čini mi se da publika nije primjetila moj film, jer kada se filmovi nižu, njih šezdeset kao na traci, ne mogu se temeljito pratiti kadrovi od prvog do posljednjeg i povezati njihov smisao. Na kraju prikazivanja mog filma desilo se nešto što me iznenadilo, a to je pauza u trajanju od dvije sekunde razmaka između završetka filma i pljeska publike. Inače publika svaki film nagrađuje aplauzom, to jednostavno ide po protokolu, a ovdje se desio tajac, što je mene iznenadilo, a tajac od dvije sekunde nakon jednominutnog filma je

predug. To je cijela vječnost. Tada sam shvatio kako nešto nije u redu. Sada znam gdje sam pogriješio i ako ću dolaziti sljedeće godine, napraviti ću film koji će biti baš za ovaj Festival. Moj film se zove »Moja domovina«, u kojem sam htio u jednoj minuti ispričati priču o jednoj državi koja više ne postoji, znači o zemlji u kojoj sam se ja rodio, a koja je nestala. Filmom sam još želio reći kako je nečiji život, t.j. moj, otišao. Nema ga više. U filmu postoji samo jedno vrijeme, postoji prošlost i sve ostaje tamo. Na kraju filma se ljudi vraćaju unatrag. To je poanta filma. Onaj koji to nije prošao i onaj koji možda ne prepoznaje u svojem životu sada taj trenutak, da ne vidi kako se svi vraćamo unatrag i da ne razmišljamo što će biti s nama u budućnosti.«

Stručni žiri

Nedžad Begović, filmski redatelj iz Sarajeva:

»U program su ušla tri jako emotivna filma, koji su me se dojmili već u prvom gledanju. Jedan od tih filmova je »Namjera« redatelja Zorana Čatića. U trenutku kada kćer pita oca je li mu ubiti čovjeka, u ratu, bila namjera, osjetio sam snagu tog filma. Film »Bowl« redatelja Youa Nia u kojem majka ostaje sama za blagdan jer su je svi iznevjerili, tužan je, emotivan a uzbudljiv. Začudi kako jedna minuta filma u čovjeku izazove emotivni uzgon. Film Bena Jacobsona »Candy crime« je izvrstan, napravljen je apsolutno profesionalno, s planom, kontraplanom, dramaturgijom, uvodom, razvojem, pričom i zaključkom. Također ima i neočekivani kraj. Tu se dobro vidi do kojih granica može doći jednodimenzionalni film u svojem izričaju. Od animiranih filmova mi se dopao film Jacksona Fariasa Teixeira »Em quadros« jer čovjek uvijek ima neke okvire, unutar kojih živi, a u tom filmu je to vizualno prikazano jer ga ti okviri pritišću i čine mentalnu klaustrofobiju. U trenutku kada pomisli kako je sve prebrodio izlazi iz kadra animiranog filma i hvata ga ruka autora.«

Hrvatska zajednica tehničke kulture

Stručni žiri

Junkai-Lin: »O prvih deset filmova smo, kao stručni žiri, raspravljali pet sati s obzirom da je pristiglo puno kvalitetnih filmova. Od tih deset, meni je najdraži bio film »Bowl«. Taj film se dopao svim članovima žirija, jer je dirljiv, a također opisuje kulturu Taiwana. Film »Nochnye Ogni«, redateljica Tatiane Moshkove i Marine Moshkove obiluje vještinom izrade zbog čega je poseban. »Film 60 tic di paura« redatelja Massimiliana Noccoa zanimljiv je zbog toga što do zadnjeg trenutka ne znamo da će eksplodirati, a grimase koje glumac slaže tijekom jedne minute su fantastične. »Minut igre«, film Ivana Jurkovića i Milorada Đokića je interesantan zato što se radi o dokumentarnom filmu, jako me dirnula radnja filma, a to je ujedno i jedini dokumentarni film koji je ušao u uži izbor. »Namjera« je također film koji je na stručni žiri ostvario snažan utisak, a »Candy crime« je film koji bih mogao gledati stalno iz početka.«

Na slici desno; Junkai-Lin:

»Došao sam iz Taiwana kako bih preuzeo nagradu redatelja Youa Nia.«

Stručni žiri

Zvonimir Karakatić: »Ja sam programer iz Požege i član udruge GFR FILM-VIDEO, udruge koja je nastala iz Kinokluba »Gimnazija«, a bavi se promocijom i snimanjem filmova, te organizacijom Hrvatskog festivala jednodimenzionalnih filmova. Kinoklub »Gimnazija« je osnovan 1973. godine, a dugogodišnji rad govori o kontinuitetu zaljubljenika u filmove u ovom gradu. Članovi dolaze u Klub još u svojim srednjoškolskim danima i nakon toga, vrlo često, ako se nakon studija vrate u Požegu, nastavljaju s aktivnim djelovanjem u Klubu. Dosadašnje uspjehe Kinokluba »Gimnazija« možemo tretirati na više načina. Na osnovi promoviranja filmske kulture u gradu. Na ovaj način mi putem Art kina i raznih programa dižemo svijest naših sugrađana o filmovima koji su drugačiji od klasičnih hollywoodskih blockbustera. Zatim, jedan od uspjeha je taj što dosta srednjoškolaca, prolazeći kroz naš tečaj i radeći svoje filmove, dobiva edukaciju o filmu, a kasnije se i sami manifestiraju na jedan drugačiji način od onoga što im je osnovna zadaća u srednjoškolskom obrazovanju. Zatim, tu

postoje i razni uspjesi po festivalima, kako u zemlji, tako i u inozemstvu, koji su proizašli iz naše udruge. Možda je naš najveći uspjeh organiziranje Hrvatskog festivala jednodimenzionalnih filmova koji je već od svog, ako se ne varam, trećeg festivala, postao međunarodni. Možemo reći da je ozbiljan uspjeh to što smo u ove dvadeset dvije godine dobili filmove iz velike većine zemalja svijeta i s gotovo svih kontinenata, odnosno, možemo reći da nismo dobili film još samo s južnog pola. Uspjeli smo ostvariti festival ovakve reputacije isključivo radom i sklapanjem raznih kontakata, posebno sa Svjetskom organizacijom neprofesijske kinematografije (UNICA), koja nam je ostvarila vezu s filmovima izvan Hrvatske. Kontakti su se širili, pa recimo, ove godine imamo film iz Mozambika, što možemo nazvati raritetom. Tako nas svake godine neka nova zemlja iznenadi pa se i sami pitamo kako te zemlje znaju za nas. Mi uz promoviranje filmova pokušavamo uklopiti i promoviranje i naše turističke ponude, pa tako uz film znamo poslati i domaći recept. Volimo reći kako je to festival filmova i vina, pa onda na taj način pokušavamo lakše doprijeti do ljudi koji dolaze iz stranih zemalja. Ove godine imamo ljude iz Češke, Slovačke, Poljske, Velike Britanije, Francuske, Njemačke, Austrije itd.«

MEDIJI SU KLJUČ KOJI ĆE MLADIMA OTVORITI VRATA TEHNIKE

Vi ste predsjednik novoosnovane Zajednice tehničke kulture Grada Požege, stoga bih voljela da čitateljima »Tehničke kulture« ispričate kako ste ostvarili takav uspjeh koji će uvelike doprinjeti žiteljima grada Požege u njihovoj tehničkoj naobrazbi.

Ideja o osnivanju Zajednice tehničke kulture Grada Požege započela je inicijativom inspiriranom iz dosadašnjih aktivnosti koje su do sada bile vrlo ograničene djelovanjem u odnosu na županijske zajednice. Mi smo do sada bili doslovno blokirani u našim aktivnostima, a kako smo upravo mi bili ti koji ostvaruju dobre programe, krenuli smo korak dalje. S obzirom da sam puno putovao širom Hrvatske i uvidio kako slične aktivnosti funkcioniraju unutar države, jednostavno me taj duh širenja tehničke kulture ponio, stoga sam kolegama iznio svoje ideje i dobio podršku, a s time je i cijela zamisao u konačnici urodila plodom. Najveći doprinos za osnivanje Zajednice tehničke kulture Grada Požege dala je gradska uprava koja je prepoznala važnost naših aktivnosti za građane Požege. Smatram da se u ovako malo vremena, koliko postojimo, pokazalo kako je to bio dobar potez i da imamo budućnost.

Možete li izdvojiti neke programe koje provodite u svojim aktivnostima kako bi čitatelji dobili bolji uvid u temu o kojoj raspravljamo?

Sam program je još uvijek u povojima, kako bi se reklo, s obzirom da smo novoosnovana zajednica. Smatram kako mi trebamo imati vlastiti program. Nije nama u interesu da ova zajednica bude skup programa svih udruga, jer udruge Požeško-slavonske županije i Grada Požege već ostvaruju vrhunske rezultate. Međutim, mi trebamo imati svoj program, naravno, udruge su dio zajednice i one čine okosnicu tog programa. Prvu, osnovnu bazu smo savladali, tako što smo definirali kako nam je cilj rad s mladima. Dakle, ideja je da naš novi prostor, koji smo dobili u centru grada, iskoristimo tako što ćemo voditi aktivnosti za mlade, što zapravo znači da ćemo se usmjeriti na radionice. Otvorena vrata tehnike naziv je kojim ćemo privući mlade našem programu. Tehnika je promidžbeno u gradu jako zapostavljena, stoga je nama u interesu doprijeti do medija, te se promovirati kroz novinske članke i radio emisije. U reklamama smo ipak napravili pomak, ostvarili smo suradnju u kojoj nas sada polako prate mediji. Najbitnije je to da škole koje se nalaze u gradu nama otvore vrata kako

bismo ostvarili zajedničku, nazovimo simbiozu u kojoj bismo školarcima približili tehniku.

Mi smo svi ovdje volonteri, svatko u svom području, mi nudimo svoje slobodno vrijeme, odričemo se svog privatnog života kako bismo ostvarili sve što nudimo, a ja kao čelni čovjek, trenutno, naše zajednice nalazim kako se baš taj entuzijazam da pretočiti u nešto što će u konačnici uroditi plodom. Mi smo se sada usmjerili na Modelarsku ligu, na rad s mladima, točnije osnovnoškolcima. To nije interes pojedine udruge, već je isto trenutno interes i osnovnih škola, da se djeci omogući rad s modelarskim strojevima. U prvoj školskoj godini smo uspjeli organizirati tri kola Modelarske lige i s ostvarenim rezultatima možemo biti ponosni, s obzirom da smo u prvom i drugom kolu sudjelovali s po dvadeset pet ekipa, a u zadnjem kolu s četrdeset ekipa, iz čega se vidi kako broj zainteresiranih raste pa se tu pojavljuju i novi mentori, što znači kako se i škole žele uključiti. Požege može ponuditi puno više i šire za ostvarenje našeg cilja širenja tehnike, na razini županije, a mi bismo rado uključili i sve ostale koji su zainteresirani. Siguran sam kako ćemo za sljedeću školsku godinu napraviti bolju pripremu, te da ćemo do jeseni opremiti i naš prostor i tako omogućiti edukaciju mladima. Želimo da roditelji mogu doći s djecom i uključiti ih u naš program. Na taj način bismo i roditeljima i djeci dali uvid u to što sve točno nudimo.

Zajednica tehničke kulture Grada Požege je ubrzo nakon osnivanja primljena u članstvo Hrvatske zajednice tehničke kulture, pa recite koliko je bilo zahtjevno ostvariti tražene uvjete.

Mi smo već i prije samog osnutka pokazali kako smo ozbiljna buduća zajednica, koja nudi dobar i kvalitetan rad. Hrvatska zajednica tehničke kulture je prepoznala naš rad, a onda se dalje sve brzo odigralo i još je samo trebalo ishoditi dokumentaciju. Početkom godine smo dobili obećani prostor, što znači da je sve odmah urodilo plodom. Krenuli smo konkretno u rad, započeli smo s uređivanjem prostora, sada smo završili prvi krug uređenja istog, te postali punopravna članica Hrvatske zajednice tehničke kulture na zadnjoj redovitoj skupštini.

Naš rad će pratiti i uprava grada i Hrvatska zajednica tehničke kulture, zato ne smijemo stati na onome što smo započeli,

prostor imamo, stoga moramo proširiti djelovanje. Sada nam je težište na Modelarskoj ligi, imamo u planu usmjeriti se na radioamaterstvo, također imamo i Aeroklub Požege i Letački klub Bumber, jednako kao i Fotoklub Požege koji je ovdje vrlo jak. Ne smijem zanemariti ni Ronilački klub Požege koji ostvaruje lijepe rezultate. Imamo želju proširiti aktivnosti i na područja elektronike i informatike, pogotovo je informatika interes Zajednice tehničke kulture Grada Požege jer je informatika kod nas vrlo učinkovita i ostvaruje vrlo dobre rezultate.

Kako ste se uklopili u aktivnosti Hrvatske zajednice tehničke kulture?

Mi smo deset učenika, koji pohađaju tehničku srednju školu, uputili na petodnevnu Malu školu tehničkih aktivnosti u Kraljevicu. Osobno sam i sam bio aktivan u tome. Požege ima i širinu uzrasta, jer tehnička kultura nije zastupljena samo s osnovnoškolcima, već i srednjoškolcima, a tehnička škola je u Požegi vrlo jaka, tako da je nama u interesu tehničke aktivnosti ponuditi i tim uzrastima mladih. Nadam se da ćemo se uključiti i u ljetni termin na Ljetnoj školi tehničkih aktivnosti, a u tome nas podržavaju i škole i roditelji djece, tako da bi upravo mladi mogli prezentirati aktivnosti koje mi ovdje provodimo.

Kako biste opisali grad Požegu i interes grada prema tehničkoj kulturi?

Požega je uvijek bila poznata kao jedno kulturno središte, no u zadnjih petnaestak godina bilježi pad u području tehničke kulture, a ja mislim kako ovaj grad zaslužuje više. Zbog takve statistike nam nije kriv nitko drugi sa strane, već mi sami, a ja se nadam da ćemo svi aktivnim i konstruktivnim djelovanjem uspjeti vratiti stari sjaj koji je nekoć krasio ovaj grad. Požege ima lijepih manifestacija, samo treba iste objediniti i pravilno prezentirati, jer naši rezultati ostaju sakriveni u ladicama, a oni se trebaju vidjeti. Želja mi je ostvariti regionalnu medijsku pažnju, a na nama je da se sami izborimo kako bi se isto i ostvarilo. Mi smo okruženi Slavonskim Brodom i Osijekom, a želimo da se Požege kulturno bori, rame uz rame i s većim gradovima od sebe. Požege to može, ja u to ne sumnjam.

Đuka Pelcl, predsjednik ZTK Grada Požege

Hrvatska zajednica tehničke kulture

Požeški tjedan filma: BUDUĆNOST POŽEŽANA LEŽI U TEHNIČKOM OPISMENJAVANJU

Darko Puljašić, zamjenik gradonačelnika Grada Požege:

»Supruga i ja Hrvatski festival jednodominutnih filmova pratimo već dugi niz godina, jer smo ljubitelji jednodominutnog filma. Igrom slučaja sam dobio priliku da kao drugi čovjek Grada mogu poduprijeti Festival i prepoznati ga kao nešto posebno za naš grad. Hrvatski festival jednodominutnih filmova održava se već dvadeset dvije godine, zbog čega pripada u najdugovječnije festivale u Hrvatskoj. Mi se s njim izuzetno ponosimo, isto kao što se ponosimo s prijateljima koji ga organiziraju. Mi, kao Grad surađujemo s ovim projektom, i dat ćemo maksimalnu potporu njegovoj popularizaciji i da jednodominutni film iz Požege bude prepoznat u svijetu i da nam ljudi iz cijelog svijeta dolaze u što većem broju.

Osnivanje Festivala je bila izvrsna ideja, a razvila se u jednu prekrasnu priču. Mi samo možemo biti sretni što ga imamo. U interesu nam je razvijati Festival, a možda ga i produžiti za još jedan dan. Jako nam je drago kad sve to prepoznaju ljudi sa strane i kad vide ovaj lijepi gradić. Naša gradska uprava je tu kako bi pomogla ovom projektu da raste sve više i bolje. U interesu nam je da bude što više posjetitelja i da traje što više dana.

Smatramo kako je Hrvatska previše zanemarila razvijanje tehničkih znanosti. Mi smo postali društvo trgovaca što nismo nikada bili. Požege je poznati cehovski grad koji ima puno malih privrednika i kroz Zajednicu tehničke kulture Grada Požege želimo promovirati, prvenstveno kod osnovnoškolaca i srednjoškolaca, tehničku kulturu. Svaki inženjer i strojar je ovdje zlata vrijedan, a ekonomista i pravnik imamo već i previše u gradu. Mi vidimo budućnost naše djece i odraslih u tehničkim znanostima, zato ih treba usmjeravati prema istima. Želimo postići da se studenti nakon završetka studija vrate u svoj grad, te da postanu »motor« koji će nas izvesti iz ove situacije. Mi moramo reindustrijalizirati naš grad, državu, a posebice Slavoniju. Imamo tradiciju, imamo pametne ljude, trebamo samo zajednički na tome raditi i dati mogućnost da mladi vide kako ima drugih zanimanja osim prava i ekonomije. Predstavnicima Zajednice tehničke kulture Grada Požege daju ideje, a mi smo tu da ih popratimo, jer takav entuzijazam koji je izražen u njihovom volonterskom radu je fantastičan.«

Hrvatski radioamaterski savez Radio klub »Vidova gora«, Supetar, 10. svibnja 2014.

Autor: Ivica Pavišić, 9A2BW

AKTIVIRANA CB MREŽA

Supetarski su radioamateri ponovno aktivirali popularnu CB mrežu kako bi radom i uspostavljanjem veza malim radiostanicama stekli potrebna iskustva i dodatna znanja u ovom dijelu amaterskih radijskih komunikacija.

Za one mlađe koji još ne znaju što je

CB radio evo kraćeg pojašnjenja:

CB radio omogućuje dvosmjernu radio komunikaciju kratkog ili dugog dometa, a korištenje je prilično jednostavno. Koristi se oprema niske izlazne snage (4 do 10 Watta) s kojom se mogu ostvariti komunikacije od 25 do 50 km udaljenosti. Mnogo veće udaljenosti mogu se postići s većim i više razrađenim (boljim) antenama te pogotovo pod povoljnim atmosferskim uvjetima kada nastaju tzv. »propagacije«. Tada radio signali mogu »preskočiti« i nekoliko stotina pa čak tisuću kilometara. Ipak,

22 ponekad će biti moguće samo do 5 km ili čak 15 km što ovisi o učinkovitosti antena i njihovih najpovoljnijih položaja.

CB radio može se koristiti gdje je to neophodno za dvije ili više osoba kako bi ostali u kontaktu, bilo to zbog posla, užitka, hobija itd. Za razliku od skupih mobilnih telefonskih poziva, razgovori putem CB-a su bez naknade. Moguće je razgovarati s brojnim ljudima u grupi istodobno (jedan u grupi odašilje, drugi slušaju) - za razliku od telefonskog poziva koji omogućuje samo razgovor između dvoje ljudi.

CB radio također se može smatrati fascinantnim hobbijem - ne postoji ništa slično kao kada imate svoju prijenosnu primo-predajnu radio stanicu. Treba imajte na umu,

da emitiranje glazbe ili oglašavanje preko CB radio valova definitivno nije dopušteno!

CB radio oprema nikada nije bila bolja i jeftinija! Tu su sada mnogi High-Tech uređaji, odlično izgledaju te postoje mnogi zanimljivi radio uređaji koje možete izabrati za sebe. Također, izbor antena je bolji nego ikada prije u prošlosti.

Nema ništa uzbudljivije ili zanimljivije kao posjedovanje i korištenje svoje vlastite primo-predajne radio stanice. Građanski band ili CB radio omogućuje upravo to, da se emitira legalno i jeftino.

Zahvaljujući donacijama nekih starijih radioamatera te zalihama u samom radioklubu osigurano je dovoljno uređaja za ovu aktivnost.

Tako se u večernjim satima mogu čuti brojni pozivni znakovi na 20. CB kanalu kao na primjer Vrsa, Tonči, Lina, Roko, Lovre i Dado.

Svu potrebnu opremu kao i antene s koaksijalnim kablovima osigurali su i postavili članovi supetarske sekcije. A kada se mladi operatori dobro uhodaju i savladaju sva pravila uspostavljanja veza bit će im mnogo lakše preći na jače i zahtjevnije klupske radiostanice.

Galerija fotografija: Marin i CB, sl. 01.

HRVATSKI RADIOAMATERSKI SAVEZ RADIO KLUB »VIDOVA GORA«, Supetar, 7. lipnja 2014.

Autor: Ivica Pavišić, 9A2BW

MLADI SUPETRANI OPET »RADIOAKTIVNI«

Mladi supetarski radioamateri ponovno su iskoristili jučerašnji događaj da široj javnosti prezentiraju svoj rad i rezultate. A događaj je bio otvaranje dječjeg parka u »Fadića šumici« koji je prošao u nezapamćenom interesu mladih i starijih posjetitelja.

Za tu priliku radioamateri su znatiželjnoj publici prezentirali rad u vanrednim prilikama kakve vladaju za vrijeme potresa, poplava i drugih elementarnih nepogoda, koristeći minijaturnu mobilnu opremu i akumulatorsko napajanje kako bi bili potpuno autonomni u radu. Ista je od trenutka dolaska na lokaciju postavljena za manje od 5 minuta.

Tako je po prvi put postavljen KV primopredajnik snage svega 5W koji je izrađen u vlastitoj radionici a pokriva opsege od 3,5 do 14 MHz CW i SSB. Za antenu je korištena vertikalna antena koja se pokazala sasvim dovoljna u ovakvim prilikama.

Nisu izostali ni UKV uređaji kao ni nezaobilazni CB a mladim su posjetiteljima podjeljena četiri PMR primopredajnika s kojima su se odmah razbježali po obližnjoj šumici. Ovakvim načinom organiziranja sistema veza može se zadovoljiti svaka potreba i zahtjev lokalne i šire zajednice u slučaju bilo kakvih događaja od interesa za sigurnost njenih stanovnika i materijalnih dobara.

A mladi se radioamateri osim redovne obuke usput i pripremaju i za takva slučajeve kako bi opravdali povjerenje i sredstva koja se u njih ulažu.

Galerija fotografija: Radioamateri u dječjem parku

Zrakoplovno modelarstvo, Digitalna fotografija, Izrada karnevalskih maski, Izrada uporabnih predmeta, Automodelarstvo, Konstruktorstvo i Robotika

Autor: Terezija Glavašić, prof.

24

RADIONICE CENTRA TEHNIČKE KULTURE OSIJEK U AVENUE MALLU OSIJEK

U suradnji Centra tehničke kulture Osijek, Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije, Aerokluba Osijek, Video kluba Mursa i Avenue Malla Osijek, dogovoreno je sedam radionica. Sve radionice su besplatne i bez starosnog ograničenja, te su održane u centralnom prostoru Avenue Malla. Voditelji su vrsni predavači, članovi udruga koje sudjeluju u ovom projektu ili predavači u Centru tehničke kulture Osijek, a neki su i oboje. Radionice je organizirala, koordinirala i provela voditeljica CTK Osijek Nataša Dorić, a od strane Avenue Malla Osijek organizaciju i podršku je pružila gospođa Kristina Olvic Petrović.

Dogovorene su radionice Zrakoplovno modelarstvo, Digitalna fotografija, Izrada karnevalskih maski, Izrada uporabnih predmeta, Automodelarstvo, Konstruktorstvo i Robotika.

Ciklus radionica je započeo **11.-12. siječnja 2014.**

Zrakoplovno modelarskom radionicom, koju zajedno organiziraju Centar tehničke kulture Osijek, ZTK OBŽ i Aero

Hrvatska zajednica tehničke kulture

klub Osijek. Polaznici su izrađivali mini klizače SIKI-13 s kojima su se kasnije i natjecali. Radionicu je vodio Antun Šikić iz Aero kluba Osijek, uz stručne suradnike Miru Suvera i Mateja Grgića. Kroz radionicu je prošlo oko stotinjak djece a njih preko 50 je sudjelovalo u natjecanju.

25. i 26. siječnja 2014. je održana Mala škola digitalne fotografije, u organizaciji CTK Osijek, ZTK OBŽ i Video kluba Mursa. Voditelj radionice je Aleksandar Muharemović iz Video kluba Mursa.

Nakon kratkog pregleda povijesti tehnologije kemijske i digitalne fotografije uz zanimljive izložke koji su ilustrirali neke od prošlih i aktualnih tehnoloških stadija na samom početku, polaznici, ali i zainteresirani prolaznici su se imali priliku upoznati sa najosnovnijim principima fotografskog zanata. Naravno, radi onih najmlađih sve je bilo pojašnjeno na najjednostavniji mogući način, i to uz primjere u praksi. Potom su svi bili pozvani da posjete izložbu National Geographica koja je bila postavljena u prostoru Avenue Malla.

Ovom prilikom su imali stručno vodstvo, odnosno priliku da uz pomoć voditelja radionice analiziraju fotografije koristeći prethodno stečena znanja. Nakon toga je otpočeo stvarno zabavni dio priče: prvo fotografiranje motiva prema vlastitom izboru na zadanom prostoru centra, a zatim fotografiranje zadanog predmeta u improviziranoj studijskoj postavi. Drugoga dana svi su polaznici zajedno analizirali fotografije koje su snimili prethodnoga dana kako bi utvrdili što su im kao autorima prednosti, a što nedostaci. Za kraj su se pozabavili korekcijom odabranih fotografija polaznika u računalu, kako bi s jedne strane imali priliku vidjeti kako se izvode osnovne korekcije na digitalnim fotografijama, ali i, što je osobito važno, uvidjeli da ipak postoje ograničenja u korigiranju.

01. ožujka 2014. sa početkom, prijepodne 11-13 sati i poslijepodne 17-19 sati, održana je **Kreativna radionica izrade karnevalskih maski**. Voditeljica radionice je Katarina Tomić. Cilj je bio od jednostavnog materijala, kao što je papir napraviti što kreativniju masku. Polaznici su se na taj način pripremali za svoj nastup na nedjeljnom maskembalu.

2. i 3. svibnja 2014. Održana je Radionica izrade uporabnih drvenih predmeta. Polaznici su izrađivali okvirić za sliku ili crtež, oni koji su željeli i sam crtež su napravili na radionici. Predmeti su izrađivani na UNIMAT Basic strojevima, koji su posebno prilagođeni za djecu. Zadatak je bio prvo točno

sve razmjeriti, ucrtati, zatim precizno izrezati, fino brusnim pločicama obraditi i na kraju po želji ukrasiti. Voditeljica radionice je Katarina Tomić.

6. i 7. lipnja 2014. održana je radionica Automodelarstva.

Voditelj je Ivica Frajt. Nakon kratkog uvoda i upoznavanja sa modelima na daljinsko upravljanje, krenulo se na konkretnije. Osim što su na postavljenoj stazi, pripremljenoj za natjecanje mogli provozati svoje modele, posjetioци su također iskušali modele kojima automodelari sudjeluju na regionalnim i državnim utrkama u automodelarstvu. Natjecatelji su pokazali zavidne sposobnosti i spretnost u upravljanju izuzetno brzih modela.

14. i 15. lipnja 2014. Radionica Konstruktorstva, voditelj radionice Vjekoslav Jakopović. Upoznavanje sa modelima te kratak uvod i krenulo se na samo sastavljanje. Najmlađi su sklapali plastične dizalice i helikoptere, a oni malo veći, mirnijih prstiju su se okušali u sastavljanju motocikla, auta ili kamiona od metalnih elemenata.

21. i 22. lipanj 2014. Radionica Robotike je zadnja radionica Centra tehničke kulture Osijek u ovom ciklusu suradnje. Voditelj je Mirko Mesić. Polaznici će imati priliku zabaviti se s malim robotima, robotima-paucima; upoznati se s programiranjem i vožnjom robotskih kolica.

Galerija fotografija: Radionice

Kako su voditelji Centa tehničke kulture Osijek vrijedno radili sa učenicima cijelu školsku godinu rezultati nisu mogli izostati

Autor: Terezija Glavašić, prof.

Postignuća mladih inovatora

26

Pod pokroviteljstvom Ministarstva poduzetništva i obrta i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Udruga inovatora »Tesla« Ilok organizator je 8. međunarodni sajam inovacija, gospodarstva i tehničkog stvaralaštva mladih INVENTUM 2014. Manifestacija je održana u Iloku 23.–24. svibnja. Kako su voditelji Centa tehničke kulture Osijek vrijedno radili sa učenicima cijelu školsku godinu rezultati nisu mogli izostati.

Najbolja inovacija 8. međunarodnog sajma inovacija, gospodarstva i tehničkog stvaralaštva mladih, Ilok u kategoriji MLADI INOVATOR (Godišnja nagrada Udruge inovatora Hrvatske za mlade) dodijeljena je **Marku Pinjuhu** za rad Vakumski motor. Nagradni je nastupio ispred Društva inovatora Osijek, Elektrotehničkog fakulteta Osijek i Centra tehničke kulture Osijek.

Zlatna medalja dodijeljena je **Roberu Staniću** za rad Teslin transformator–sustav za bežično napajanje. Nagradni je učenik 7. razreda OŠ Franje Krežme Osijek, a za natjecanje ga je pripremao mentor Tomislav Vdovjak u Centru tehničke kulture Osijek.

Srebrna medalja dodijeljena je **Robertu Markoviću** za rad Mini pojačalo sa zvučnikom, nagradni je učenik 1. razreda Elektrotehničke i prometne škole Osijek, a za natjecanje ga je pripremao mentor Tomislav Vdovjak u Centru tehničke kulture Osijek. Hrvatska zajednica tehničke kulture

pripremao mentor Tomislav Vdovjak u Centru tehničke kulture Osijek i Marinu Sonnenfeld Kadlec za rad Šah za tri igrača, nagradni je učenik 8. razred OŠ Vladimir Nazor Čepin, a za natjecanje ga je pripremao mentor Vjekoslav Jakopović u Centru tehničke kulture Osijek.

Brončana medalja dodijeljena je **Sari Erdeljić** za rad Digitalni mjerač vremena, nagradna je učenica 6. razreda OŠ Tin Ujević Osijek, a za natjecanje se pripremala u Centru tehničke kulture Osijek sa mentorom Stjepanom Vidićem, **Tinu Gjučeviću** za rad Alarmni poziv, nagradni je učenik 5. razreda OŠ Vladimira Becića Osijek, a za natjecanje se pripremao u Centru tehničke kulture Osijek sa mentorom Tomislavom Vdovjakom i **Almiru Rebronji** za rad Višenamjenski kotao za kuhanje i destilaciju, nagradni je učenik 4. razreda Strojarske tehničke škole Osijek, a za natjecanje se pripremao u Centru tehničke kulture Osijek sa mentorom Stjepanom Vidićem.

Budući su nagrade rezultat napornog i marljivog rada učenika i njihovih mentora kroz cijelu školsku godinu **11. lipnja 2014. u 11:00 sati** u velikoj dvorani **Doma tehnike** održana je Prezentacija radova nagrađenih mladih inovatora kojoj je prisustvovao Župan Osječko-baranjske županije **dr. sc. Vladimir Šišljagić**.

7. lipnja 2014. godine u zgradi Doma tehnike
Trg J. Križanića 1, Osijek obilježeni su:

Autor: Terezija Glavašić, prof.

DANI OTVORENIH VRATA UDRUGA TEHNIČKE KULTURE 2014.

Cilj Dana otvorenih vrata udruga 2014. je građanima i široj javnosti približiti programe koje provode udruge u Hrvatskoj, organiziranjem različitih aktivnosti i otvaranjem vrata udruge u određenom danu svim zainteresiranim građanima.

Povedeni tom idejom dana 7. lipnja 2014. godine u zgradi Doma tehnike Trg J. Križanića 1, Osijek obilježen je **Dan otvorenih vrata udruga tehničke kulture**. Obilježavanju su se odazvale tri udruge: Video klub Mursa, Fotoklub Osijek i Aeroklub Osijek koje su prigodnim programom svim zainteresiranim posjetiteljima predstavili svoje aktivnosti. Video klub Mursa organizirao je predstavljanje rada kluba, te projekcija filmova i animiranih filmova djece-autora VK Mursa i filmova nastalih u suradnji kluba sa Centrom tehničke kulture Osijek. Program je bio posebno prilagođen za djecu i mladeži i trajao je od 9.30 do 12.00 sati.

Fotoklub Osijek organizirao je predstavljanje edukacijske i izložbene aktivnosti kluba, uz virtualnu izložbu. Program je održan od 10.00 do 12.00 sati u prostorijama Kluba.

Aeroklub Osijek predstavio je rad kluba te je organizirao radionicu izrade modela SIKI-13 za sve zainteresirane posjetitelje kojih nije nedostajalo. Program je održan od 9.30 do 12.00 sati u prostorijama Kluba.

Posjetitelja je bilo mnogo, s oduševljenjem su obilazili prostorije udruga te su bez obzira na dob rado sudjelovali u priređenim radionicama. Upućene su brojne čestitke organizatorima na uloženom trudu, brojne želje da se nastave ovakve aktivnosti te da u skoro vrijeme ponovno organiziramo slično događanje na kojem bi svi zainteresirani mogli sudjelovati.

Zvezdano selo Mosor

Lipanski suncostaj

Još jedno ljeto je pred nama! Uskoro ćemo saznati kako će se ove godine klima poigrati s našim očekivanjima. Ono što je izvjesno, jest to da za sjevernu polukuglu Zemlje novo ljeto u astronomskom smislu počinje ove subote, 21. lipnja. Sunce će se nad sjevernom obratnicom naći u 12 h 51 min po srednjoeuropskom vremenu, tj. približno u trenutku kada će biti i najviše na našem nebu. Toga će dana Sunce izaći već u 5 h 13 min, a zaći će tek u 20 h 39 min. U našim krajevima, svijetli dio dana bit će najduži u odnosu na trajanje noći, dok će na južnoj polukugli planeta vrijediti upravo obratno: tamo će u subotu započeti astronomska zima.

Izvor: <http://www.zvezdano-selo.hr>

Hrvatska zajednica tehničke kulture

FINALE SVJETSKOG STUDENTSKOG ACM
ICPC NATJECANJA 2014.

Ekaterinburg, Rusija, od 22. do 26. lipnja 2014.

TIM SVEUČILIŠTA U ZAGREBU OSVOJIO SREBRNU MEDALJU

Svega nekoliko dana nakon zapaženog uspjeha hrvatske informatičke reprezentacija srednjoškolaca na Srednjoeuropskoj informatičkoj olimpijadi, studenti **Sveučilišta u Zagrebu** su na **Finalu Svjetskog studentskog ACM ICPC natjecanja** u programiranju koje se od 22. do 26. lipnja 2014. godine održava u ruskom gradu Ekaterinburgu ostvarili izniman uspjeh osvojivši **srebrnu medalju** i 8. mjesto u ukupnom poretku u jakoj konkurenciji 122 tima sa šest kontinenata iz cijelog svijeta.

U timu su nastupili **Stjepan Glavina, Ivan Katanić i Goran Žužić**, svi studenti **Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu**, a s njima su putovali i njihovi stručni voditelji **doc. dr. sc. Ante Đerek i Luka Kalinovčić**, kao i odgovorni voditelj **Krešimir Malnar**.

ACM ICPC (International Collegiate Programming Contest) najstarije je i najprestižnije natjecanje u algoritamskom programiranju koje se u ovom obliku održava od 1977. godine. Koliko je teško plasirati se među 122 tima koji će nastupiti u finalu govori i podatak da je na regionalnim natjecanjima, nastojeći izboriti plasman u finale, nastupilo više od 10 tisuća timova sa 2286 sveučilišta iz 94 države sa šest kontinenata.

Naš je tim svoje mjesto u finalu osigurao osvojivši 4. mjesto na **Srednjoeuropskom regionalnom studentskom ACM natjecanju** koje je od 15. do 17. studenog 2013. održano u Krakovu, Poljska.

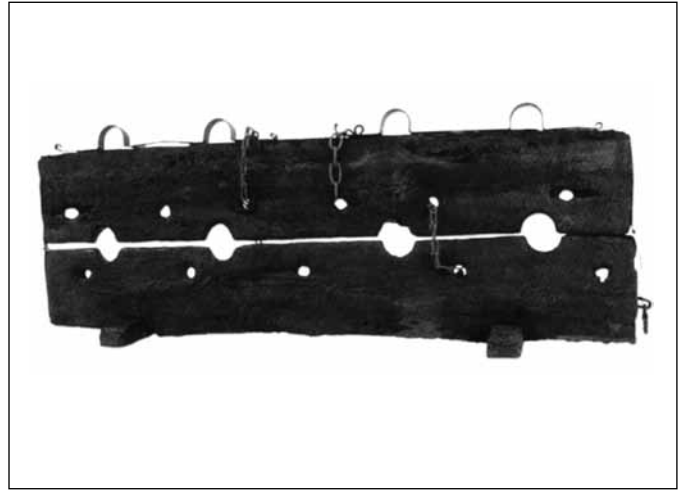
Hrvatski savez informatičara sa studentima-informatičarima radi od 1996. godine i ovo je drugi put da je jedan tim iz Hrvatske izborio plasman na Finale ACM ICPC natjecanja. Prvi je put to bilo 2008. godine kada je u Kanadi naš tim u sastavu Igor Čanadi, Luka Kalinovčić i Lovro Pužar osvojio srebrnu medalju.

Nastup našeg tima na Finalu ACM ICPC natjecanja organizira **Hrvatski savez informatičara**, program se financira iz javnih potreba za tehničku kulturu, a pokroviteljstvo i potporu pružaju **Hrvatska zajednica tehničke kulture i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske**.

Krešimir Malnar, v.d. tajnik

GOTIKA - Tehnika za mučenje

Klade, koje su se najprije pojavile na tržnicama ili ulazima u gradove, u srednjem vijeku su se smatrale gotovo obveznim inventarom u svim europskim gradovima. Ova sprava, poput okova ili maske sramote, spada u skupinu sredstava za kažnjavanje čija je svrha bila ukrotiti žrtvu te istovremeno služiti kao upozorenje drugima. Klade su bile rezervirane za lažljivce, lopove, pijanice i svadljive žene. Ta se metoda kažnjavanja smatrala blagom, ali postojala bi teža ako bi prolaznici dodatno kažnjavali žrtvu dok bi ona bila nepomična, zatočena u drvenom zatvoru. Često bi je udarali, šamarali, nanosili joj opekline ili je čak sakatili.

RENASANSNA - Geometrijska perspektiva

Razvojem matematike, razvija se linearna, geometrijska ili pravilna perspektiva koja se zasniva na prirodnom zakonu u kojem se udaljavanjem od promatrača likovi, prostor i predmeti razmjerno pravolinijski smanjuju, te najzad svi nestaju u jednoj istoj točki očišta. Takvu vrstu perspektive su oko 1420. prvi počeli koristiti renesansni umetnici 15. i 16. stoljeća. Ova perspektiva se još naziva i matematička i iluzionistička perspektiva, jer stvara autentičan utisak trodimenzionalnosti prostora.

28

BAROK - Teleskop

Teleskop je jedan od najvažnijih astronomskih instrumenata. Teleskop sakuplja elektromagnetsko zračenje promatranog izvora, dovodi ga u žarište i time stvara povećanu sliku ili pojačani signal objekta koji se proučava. Iako se pod riječi »teleskop« najčešće podrazumjeva opažanje u vidljivom dijelu spektra, pomoću njega možemo opažati udaljene objekte u cijelom spektru elektromagnetskih zračenja, od gama zračenja pa do radiovalova.

ROMANTIZAM - Tehnika za mučenje

Prema spravinom izumitelju, Ippolitu Marsiliju, sprava za bdjenje trebala je predstavljati prekretnicu u povijesti mučenja. Trebala je to biti moderna metoda dobivanja priznanja bez tjelesnih ozljeda. Bdjenje je metoda za mučenje uskraćivanjem sna, žrtvu se prvo podizalo nad piramidu, a zatim spuštalo na njezin vršak. Naoštreni vrh prodirao bi u anus ili bi oštetio mošnje ili trticu, a kod žena bi prodirao u vaginu. Bol je bila nenasosna, pa je žrtva često gubila svijest, tada bi se postupak obustavljao, ali bi započinjao iznova čim bi se žrtvi povratila svijest. Zbog ovog postupka, bdjenje je postalo kolijevka za mučenje.

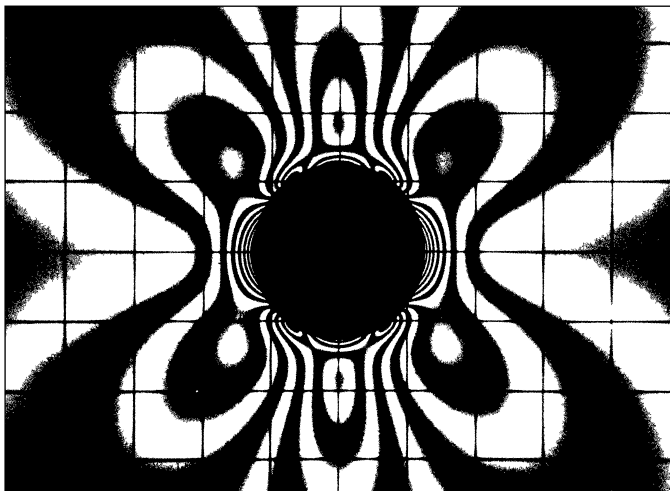
IMPRESIONIZAM - Optika

Leća je u optici element od prozirnog materijala omeđen dvjema zakrivljenim plohama koje lome svjetlost.

Svojstva leće ovise o njezinoj geometriji i optičkim svojstvima materijala, pa je za izradu leća razvijen veliki broj tipova posebnog optičkog stakla.

MAŠINIZAM - Tiskarski stroj

»Olovo je u svijetu izmjenilo više nego zlato, a u slagarskom sanduku više nego u pušci.«- Georg Chr. Lichtenberg

OP ART - Fotoelastimetrija

Koncentracija naprežanja oko kružnog otvora u ploči opterećenoj na rastezanje u smjeru gore-dole.

APSTRAKCIJA - Elektronski mikroskop

Snimka legure Al- 4,5 At. % Ag sa Guiner Prstenovim zonama (male sferične nakupine bogate srebrom) i precipitatima faze Ag_2Al u obliku pločica; pločice paralelne snopu vide se kao dugačke tamne crte, pločice kose prema snopu su prugaste (povećanje 95 000 x).

Snimio dr. D. Kunstelj

**Zlata Medak, voditeljica
programa za mlade
Hrvatskog fotosaveza**

**U sklopu 18. međunarodnog uličnog festivala
Cest is d'Best i Dana otvorenih vrata udruga Republike
Hrvatske, od 6. do 9. lipnja 2014. godine, Hrvatski
fotosavez održao je radionicu pod nazivom:**

Autor: D. D.

30

ZAGREB IZA

Zagreb iza je radionica koju je Hrvatski fotosavez pokrenuo jesenas, a sada u sklopu uličnog festivala Cest is d'Best proteže istu temu u ljetnim danima. Ova tema trebala bi autore odvratiti od kadrova koji pokazuju dominantne dijelove grada prepoznatljive za Zagreb, a usmjeriti na zabačene kutke koji su zanemareni i u kojima autori mogu pronaći kompoziciju koja će slati poruku o tome što ih smeta ili pak napraviti zanimljiv, oku ugodan snimak kako bi naglasili ljepotu grada koju nitko nije primjetio. Zlata Medak, voditeljica programa za mlade Hrvatskog fotosaveza koncipirala je cijeli program u kojem je sudjelovalo dvadeset autora iz Zagreba, Bjelovara, Križevaca i Varaždina. Veselila se radovima mladih iz drugih gradova jer smatra kako su se Zagrepčani, odrastajući u tom gradu, već priviknuli na njegov izgled i sve njegove mane, a jednako tako ne primjećuju njegove promjene i upravo zato ne pokazuju dovoljnu kritičnost koja je zanimljiva u fotografiji.

Radionica Zagreb iza održala se u dvorištu sjedišta Hrvatskog fotosaveza, u Dalmatinskoj 12. Odabrana lokacija se uklopila u naziv Zagreb iza, jer se radi o parku za koji zna mali broj građana, a kako bi građani usmjerili pogled na dvorišni prostor napravljen je kemogram dužine deset metara s natpisom Hrvatski fotosavez na glagoljici i latinici.

Hrvatska zajednica tehničke kulture

Grad je povodom uličnog festivala Cest is d'Best životan, pa se taj ugođaj proteže na fotografijama autora.

Povodom radionice u dvorišni prostor je postavljena i izložba fotografija, no prvi postav nije opstao do završetka festivala zbog toga što je tokom noći nestalo nekoliko fotografija, a kako se jasno vidi da su pažljivo skidane fotografije, vjerojatno se ne radi o devastaciji izložbe. Tako je prvi postav skinut jer više nije bio potpun, a sa dolaskom novih fotografija, koje su odmah slane na ispis, osmišljen je novi koncept izložbe s novim i starim radovima.

Radionicu i izložbu su posjetile Stanka Pavić, jedna je od najvažnijih hrvatskih fotografkinja druge polovine dvadesetog stoljeća i Branka Hlevnjak, likovna kritičarka. Zanimalo ih je što i kako mladi danas snimaju, a Stanka Pavić se začudila na kvaliteti pojedinih snimaka s obzirom na životnu dob autora. Stanovnici zgrada koje okružuju dvorište su obavljali svoje svakodnevne radnje, djeca su se igrala na igralištu, a vlasnici pasa su šetali svoje pse, osim što su primjetili kako se ovog vikenda događa nešto drugačije, pa je upravo zbog njihove zainteresiranosti i prisutnosti pridošlih posjetitelja ovo dvorište postalo interaktivni prostor što je i bila svrha radionice u sklopu uličnog festivala Cest is d'Best.

LJETNA ŠKOLA TEHNIČKIH AKTIVNOSTI

30. lipnja -10. srpnja 2014.
14. - 24. srpnja 2014.
4. - 14. kolovoza 2014.
Nacionalni centar
tehničke kulture
u Kraljevcu

VICEVI

Požeška minuta

Samo je Chuck Norris dva puta pobijedio dugometražnim filmom na Festivalu u Požegi!

32

Dopplerov efekt

Vozi se astronom do zvjezdarnice i zbog žurbe ne zaustavlja vozilo na semaforu, zbog čega ga par ulica dalje zaustavlja policajac s namjerom da mu napiše kaznu. Izvlači se astronom kako nije stao na semaforu zbog dopplerovog efekta koji se desio prilikom vožnje, na što policajac odgovara kako mu uvažava ispriku.

Odgovoru se začudi astronom s obzirom da mu policajac bez obzira na slaganje s izrečenim i dalje piše kaznu, pa ga upita zbog čega to čini. A policajac mu odvažno odgovara:

- Pišem Vam kaznu za prebrzu vožnju!

Problemi robota

Idu dva robota ulicom, jedan će drugome:

- Čuo sam da ti se roditelji rastavljaju!

HUMOR

Cogito ergo sum

Očito je Descartes to slabo rekao kad jesu i oni što ne misle.

SUDOKU

4								3
	5		4	2				
1		9	3			4	8	
2			9		7	8		6
8		6		4		3		7
5		7	8		3			9
	7	4			9	1		2
				1	2		3	
9								8

